

FIVBTM

FÉDÉRATION INTERNATIONALE
DE VOLLEYBALL

SPELREGLER VOLLEYBOLL 2017

**SVENSK
VOLLEYBOLL**

Omslag:FIVB Montage: Axel Hejdenberg

INNEHÅLL

BESKRIVNING AV SPELET

DEL I

REGLERNAS OCH DÖMANDETS FILOSOFI

DEL II

Sektion 1

SPELET

KAPITEL ETT

ANLÄGGNINGAR OCH UTRUSTNING

1. SPELOMRÅDE

- 1.1 MÅTT
- 1.2 SPELYTAN
- 1.3 PLANENS LINJER
- 1.4 OMRÅDEN
- 1.5 TEMPERATUR
- 1.6 BELYSNING

2. NÄT OCH STOLPAR

- 2.1 NÄTHÖJD
- 2.2 UTFÖRANDE
- 2.3 SIDOBAND
- 2.4 ANTENNER
- 2.5 STOLPAR
- 2.6 ANNAN UTRUSTNING

3. BOLLAR

- 3.1 BESKRIVNING
- 3.2 LIKA BOLLAR
- 3.3 FEMBOLLSSYSTEM

KAPITEL TVÅ DELTAGARE

4. LAG

- 4.1 LAGSAMMANSÄTTNING
- 4.2 LAGETS PLACERING
- 4.3 KLÄDSEL
- 4.4 FÖRÄNDRINGAR I KLÄDSEL
- 4.5 FÖRBJUDNA FÖREMÅL

5. LAGETS LEDARE

- 5.1 KAPTEN
- 5.2 TRÄNARE
- 5.3 ASSISTERANDE TRÄNARE

KAPITEL TRE SPELSÄTT

6. ATT FÅ POÄNG, ATT VINNA SET OCH MATCH

- 6.1 ATT FÅ POÄNG
- 6.2 ATT VINNA ETT SET
- 6.3 ATT VINNA EN MATCH
- 6.4 LAG SOM INTE STÄLLER UPP TILL SPEL OCH OFULLSTÄNDIGT LAG

7. SPELETS STRUKTUR

- 7.1 LOTTNING
- 7.2 UPPVÄRMNING
- 7.3 STARTROTATIONSORDNING
- 7.4 PLACERINGAR
- 7.5 UPPSTÄLLNINGSFEL
- 7.6 ROTATION
- 7.7 ROTATIONSFEL

KAPITEL FYRA SPELHANDLINGAR

8. FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR BOLL I SPEL

- 8.1 BOLL I SPEL
- 8.2 DÖD BOLL
- 8.3 BOLL "INNE"
- 8.4 BOLL "UTE"

9. ATT SPELA BOLLEN

- 9.1 LAGETS BERÖRINGAR
- 9.2 TILLSLAGET
- 9.3 FEL I BOLLBERÖRINGEN

10. BOLL VID NÄTET

- 10.1 BOLL SOM PASSERAR NÄTET
- 10.2 BOLL SOM BERÖR NÄTET
- 10.3 BOLL I NÄTET

11. SPELARE VID NÄTET

- 11.1 BERÖRING ÖVER MOTSTÅNDARNAS PLANHALVA
- 11.2 INTRÅNG UNDER NÄTET
- 11.3 NÄTBERÖRING
- 11.4 SPELARES FEL VID NÄTET

12. SERVE

- 12.1 FÖRSTA SERVEN I ETT SET
- 12.2 SERVEORDNING
- 12.3 SIGNAL FÖR SERVE
- 12.4 UTFÖRANDE AV SERVE
- 12.5 SKÄRM
- 12.6 FEL I SAMBAND MED SERVEN
- 12.7 SERVE OCH UPPSTÄLLNINGSFEL

13. ANFALL

- 13.1 ANFALLSSLAG
- 13.2 BEGRÄNSNINGAR VID ANFALLSSLAG
- 13.3 FEL I SAMBAND MED ANFALL

14. BLOCKERING

- 14.1 ATT BLOCKERA
- 14.2 BOLLBERÖRING VID BLOCKERING
- 14.3 BLOCKERING I MOTSTÅDARNAS LUFTRUM
- 14.4 BLOCKERING OCH LAGETS BERÖRINGAR
- 14.5 BLOCKERING AV SERVEN
- 14.6 FEL I SAMBAND MED BLOCKERING

KAPITEL FEM

AVBROTT, FÖRSENINGAR OCH PAUSER

15. SPELAVBROTT

- 15.1 ANTAL REGLEMENTSENLIGA SPELAVBROTT
- 15.2 FLERA SPELAVBROTT EFTER VARANDRA
- 15.3 BEGÄRAN OM REGLEMENTSENLIGA SPELAVBROTT
- 15.4 TIME-OUTER OCH TEKNISKA TIME-OUTER
- 15.5 SPELARBYTE
- 15.6 BEGRÄNSNINGAR AV SPELARBYTEN
- 15.7 EXTRA SPELARBYTE
- 15.8 SPELARBYTE VID UTVISNING ELLER DISKVALIFIKATION
- 15.9 FELAKTIGT SPELARBYTE
- 15.10 FÖRFARANDE VID SPELARBYTE
- 15.11 FELAKTIG BEGÄRAN

16. FÖRDRÖJNING

- 16.1 OLIKA TYPER AV FÖRDRÖJNING
- 16.2 BESTRAFFNINGAR FÖR FÖRDRÖJNING

17. UNDANTAGSVISA SPELAVBROTT

- 17.1 SKADA/SJUKDOM
- 17.2 YTTRE STÖRNING
- 17.3 FÖRLÄNGDA AVBROTT

18. PAUSER OCH SIDBYTEN

- 18.1 PAUSER
- 18.2 SIDBYTEN

KAPITEL SEX LIBERO

19. LIBERO

- 19.1 ATT UTSE EN LIBERO
- 19.2 UTRUSTNING
- 19.3 LIBERONS HANDLINGAR
- 19.4 INSÄTTANDE AV EN NY LIBERO
- 19.5 SAMMANFATTNING

KAPITEL SJU DELTAGARNAS UPPTÄDANDE

20. KRAV PÅ UPPTÄDANDE

- 20.1 SPORTSLIGT UPPTÄDANDE
- 20.2 FAIR PLAY

21. FELAKTIGT UPPTÄDANDE OCH DESS BESTRAFFNINGAR

- 21.1 RINGA FELAKTIGT UPPTÄDANDE
- 21.2 BESTRAFFNINGSBART FELAKTIGT UPPTÄDANDE
- 21.3 BESTRAFFNINGAR
- 21.4 TILLÄMPNING AV BESTRAFFNINGAR
- 21.5 FELAKTIGT UPPTÄDANDE FÖRE OCH MELLAN SET
- 21.6 SAMMANFATTNING AV FELAKTIGT UPPTÄDANDE OCH
BESTRAFFNINGSKORT

DEL 2

Sektion 2

DOMARNA

Ansvarsområden och officiella tecken

KAPITEL ÅTTA

DOMARE

22. FUNKTIONÄRSSTAB OCH TILLVÄGAGÅNGSSÄTT

- 22.1 SAMMANSÄTTNING
- 22.2 TILLVÄGAGÅNGSSÄTT

23. FÖRSTEDOMARE

- 23.1 PLACERING
- 23.2 BEFOGENHETER
- 23.3 ANSVARSOMRÅDEN

24. ANDREDOMARE

- 24.1 PLACERING
- 24.2 BEFOGENHETER
- 24.3 ANSVARSOMRÅDEN

25. SEKRETERARE

- 25.1 PLACERING
- 25.2 ANSVARSOMRÅDEN

26. ASSISTERANDE SEKRETERARE

- 26.1 PLACERING
- 26.2 ANSVARSOMRÅDEN

27. LINJEDOMARE

- 27.1 PLACERING
- 27.2 ANSVARSOMRÅDEN

28. OFFICIELLA TECKEN

- 28.1 DOMARTECKEN
- 28.2 LINJEDOMARNAS TECKEN

DEL 2

Sektion 3

FIGURER

Fig. 1a	TÄVLINGSOMRÅDE
Fig. 1b	SPELOMRÅDE
Fig. 2	PLANEN
Fig. 3	NÄTET
Fig. 4	SPELARNAS PLACERING
Fig. 5a	BOLL SOM PASSERAR NÄTET MOT MOTSTÅDARNAS PLANHALVA
Fig. 5b	BOLL SOM PASSERAR NÄTET MOT MOTSTÅDARNAS FRIOMRÅDE
Fig. 6	KOLLEKTIV SKÄRM
Fig. 7	FULLBORDAD BLOCKERING
Fig. 8	ANFALL AV BAKLINJESPELARE
Fig. 9	BESTRAFFNINGSTRAPPOR
Fig. 10	FUNKTIONÄRSSTABENS OCH MEDHJÄLPARNAS PLACERING
Fig. 11	OFFICIELLA DOMARTECKEN
Fig. 12	OFFICIELLA LINJEDOMARTECKEN

DEL 3

DEFINITIONER

BESKRIVNING AV SPELET

Volleyboll är en sport som spelas mellan två lag på en plan som delas av ett nät. Det finns olika sätt att spela för olika omständigheter så att spelets mångsidighet ska kunna erbjudas till alla.

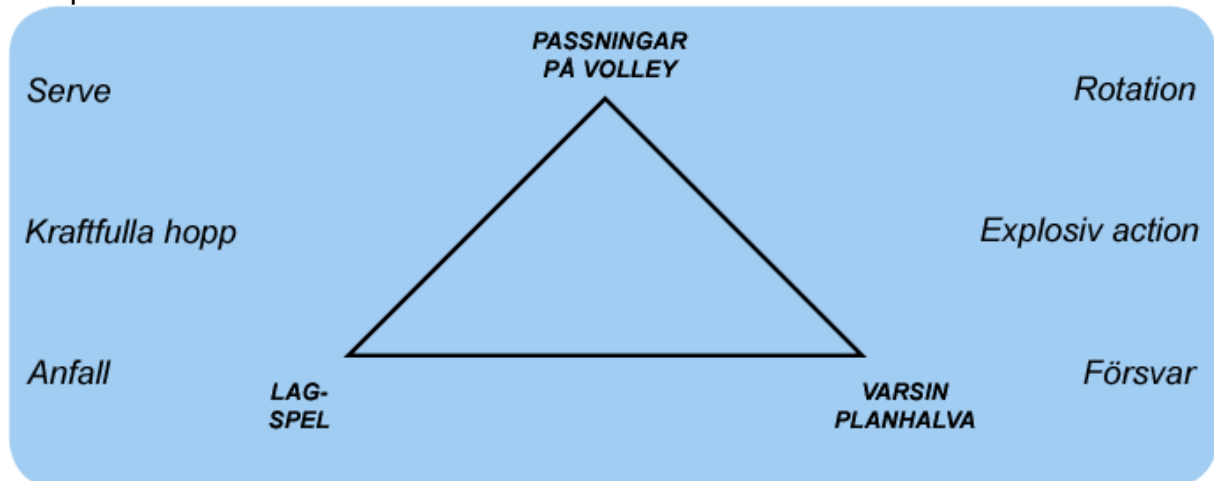
Spelet går ut på att spela bollen över nätet så att den går ned på motståndarnas planhalva, och att förhindra att motståndarna gör samma sak. Varje lag har rätt att beröra bollen tre gånger (förutom blockeringen) för att returnera den.

Bollen sätts i spel med en serve som slås av servaren över nätet till motståndarna. Spelet fortsätter tills bollen går i golvet, går "ut" eller tills dess att ett lag misslyckas med att spela tillbaka bollen på rätt sätt.

I volleyboll får det lag som vinner en boll en poäng (Rally Point System). När det lag som tog emot serven vinner en boll får man ett poäng och rätten att serva, och spelarna i det laget roterar en position medsols.

Inledning

Volleyboll är en av världens mest framgångsrika och populära tävlings- och fritidssporter. Det går **snabbt**, är **spännande** och **explosivt**. Samtidigt innehåller volleyboll flera viktiga **samverkande** delar som tillsammans gör spelet unikt bland bollsporter.

Under senare år har FIVB tagit viktiga steg för att anpassa spelet till en modern publik.

Den här texten är riktad till en bred volleybollpublik – spelare, tränare, domare, åskådare och kommentatorer därför att

- förståelse för reglerna ger bättre spel – tränare kan skapa bättre laguppbyggnad och taktik som ger spelarna möjlighet att visa sina kvalitéer
- förståelse för hur reglerna hör ihop ger funktionärer bättre förutsättningar att fatta bra beslut.

Den här inledningen vill först peka på volleyboll som tävlingsport, för att sedan peka på vad framgångsrikt dömande innefattar.

Volleyboll är en tävlingsport

Tävling tar fram dolda förmågor. Det uppvisar den bästa förmågan, inställningen, kreativiteten och skönheten. Reglerna är uppbyggda för att ta fram **alla** dessa kvalitéer. Med några få undantag låter volleyboll alla spelare agera såväl framme vid nät (anfall) som på bakplanen (försvar och serve).

William Morgan, som uppfann spelet, skulle fortfarande känna igen sig eftersom volleyboll genom åren har bibehållit viktiga grundläggande och speciella spelelement. Några av dessa delas med andra nät/boll/racketsporter:

- serve
- olika servare
- anfall
- försvar

Volleyboll är dock unikt bland nätsporter genom att bollen hela tiden ska vara i luften - en "flygande" boll – och att varje lag har vissa möjligheter att passa bollen inom laget innan den ska spelas tillbaka till motståndarna.

Införandet av en spelare som är specialiserad på försvar – Liberon – har fört spelet framåt genom att bollarna har blivit längre och mera varierade. Förändringar beträffande serve har förändrat servandet från att bara vara ett sätt att få bollen i spel, till att också vara ett offensivt vapen.

Att spelarna roterar befrämjar att de måste vara all-round. Reglerna för hur spelarna ska byta placeringar gör att lagen måste vara flexibla och skapa intressanta och utvecklade taktiska lösningar.

De tävlande använder spelets ramar till att prova fram teknik, taktik och styrka. Ramarna ger också spelarna frihet att uttrycka sig så att publik och åskådare dras med.

Och den goda bilden av volleyboll blir allt starkare.

Domarens roll inom dessa ramar

Centrala faktorer för en bra domare är att vara rättvis och konsekvent

- att **vara** rättvis mot varje deltagare
- att **uppfattas som** rättvis av åskådarna

Detta kräver en stor portion tillit – domaren måste anförtros att låta spelarna underhålla genom att

- vara **noggrann** i sina **bedömningar**
- **förstå varför en regel finns**
- vara en **effektiv organisatör**
- låta spelet flyta på och **styra upp** det till avslutningar
- vara en **lärare** och använda reglerna till att bestraffa felaktigheter och förmana ohövlighet
- **befrämja** spelet genom att låta spektakulära händelser få genomslag och låta de bästa spelarna göra det som dom är bäst på: Att **underhålla** publiken

Slutligen säger vi att en bra domare använder reglerna till att göra tävlingen till en fulländad upplevelse för **alla** berörda.

För er som har läst så här långt: Se på de följande Reglerna som en beskrivning av det aktuella utvecklingsläget hos en fantastisk sport, och kom ihåg att de följande paragraferna ska kunna få samma betydelse utifrån din utgångspunkt inom den här sporten.

Get involved!
Keep the ball flying!

KAPITEL ETT

ANLÄGGNINGAR OCH UTRUSTNING

1. SPELOMRÅDE

Spelområdet inkluderar planen och friområdet. Det ska vara rektangulärt och symmetriskt.

1.1
Fig. 1a, 1b

1.1 MÅTT

Planen är en rektangel med måtten 18x9 m, omgiven av ett friområde som är minst 3 m brett på alla sidor.

Det fria spelutrymmet är utrymmet ovanför spelområdet som är fritt från alla hinder. Det fria spelutrymmet ska vara minst 7 m högt över spelytan.

Vid FIVB-tävlingar och liknande, ska friområdet vara minst 5 m mätt från sidlinjerna och minst 6,5 m mätt från baslinjerna. Det fria spelutrymmet ska vara minst 12,5 m högt över spelytan.

I elitserien ska friområdet vara **minst 3 m** utanför sidlinjerna och **minst 5 m** bakom baslinjerna.

Fig. 2

1.2 SPELYTAN

1.2.1 Spelytan måste vara plan, horisontell och helt av likformigt material. Den får inte utgöra någon skaderisk för spelarna. Det är förbjudet att spela på grova eller hala underlag.

Vid FIVB-tävlingar och liknande, är bara trä- eller syntetiskt underlag tillåtet. Varje underlag måste vara godkänt i förväg av FIVB.

1.2.2 Inomhusplaner måste vara i en ljus färg.

Vid FIVB-tävlingar och liknande, ska linjerna vara vita. Andra färger, ej likadana, krävs för planen respektive friområdet.

1.1, 1.3

1.2.3 På utomhusplaner är en lutning på 5 mm/m tillåten för dränering. Linjer gjorda av hårt material är förbjudna.

1.3

1.3 PLANENS LINJER

Fig. 2

1.3.1 Alla linjer är 5 cm breda. De ska vara i en ljus färg som skiljer sig från golvet och andra linjer.

1.2.2

1.3.2 Begränsningslinjer:

Två sid- och två baslinjer markerar planen. Dessa linjer ingår i planen.

1.1

1.3.3 Mittlinje:

Mittlinjens mitt delar planen i två lika planhalvor, vilka är 9x9 m vardera. Dock anses hela linjen ingå i båda respektive planhalvor. Denna linje går från sidlinje till sidlinje under nätet.

Fig. 2

1.3.4 Anfallslinje:

1.3.3

På varje planhalva dras en linje, vars bakre kant är 3 m från mitten på mittlinjen, som markerar anfallsområdet.

1.4.1

Vid FIVB-tävlingar och liknande, ska anfallslinjen förlängas med streckade linjer från sidlinjerna, fem korta linjer vardera 15 cm långa, med 20 cm mellanrum, till en total längd av 1,75 m. Coachlinjen (en streckad linje som sträcker sig från anfallslinjen till baslinjen parallellt med sidlinjen och på 1,75 m avstånd från den) består av 15 cm korta linjer med 20 cm mellanrum. Den markerar var tränaren får befinna sig.

Fig. 2

Förlängda anfallslinjer **ska vara markerade i alla förbundsserier.**

1.4 OMRÅDEN

- 1.4.1 Anfallsområde: Fig. 1b, 2
På varje planhalva begränsas anfallsområdet av mitten på mittlinjen och bakre kanten på anfallslinjen. 1.3.3, 1.3.4
19.3.1.4
23.3.2.3e
Anfallsområdet anses förlängt utanför sidlinjerna till friområdets slut. 1.1, 1.3.2
- 1.4.2 Serveområde:
Serveområdet är ett 9 m brett område bakom respektive baslinje. 1.3.2, 12
Det begränsas i sidled av två korta linjer, vardera 15 cm långa, dragna 20 cm bakom baslinjen som fortsättning på sidlinjerna. Bägge linjerna inräknas i serveområdet. Fig. 1b
I djupled går serveområdet till friområdets slut. 1.1
- 1.4.3 Bytesområde:
Bytesområdet begränsas av den tänkta förlängningen av båda anfallslinjerna fram till sekreterarbordet. 1.3.4,
15.6.1
Fig. 1b
- 1.4.4 Liberobytesområde
Liberobytesområdet är en del av friområdet på spelarbänkarnas sida mellan anfallslinjens förlängning och baslinjen. 19.3.2.7
Fig. 1b
- 1.4.5 Uppvärmningsområde:
Vid FIVB-tävlingar och liknande, ska uppvärmningsområdena, ca 3x3 m, vara belägna i hörnen på samma sida som bänkarna och utanför friområdet. 24.2.5
Fig. 1a, 1b
Kommentar:
Vid nationella matcher i Sverige är uppvärmningsområdet ytan i vinkeln mellan de förlängda begränsningslinjerna för friområdet på spelarbänkarnas sida.
- 1.4.6 Straffruta:
Straffrutorna, ca 1x1 m och försedda med två stolar, är belägna i kontrollområdet, bortom förlängningen av baslinjerna. De kan märkas ut med en 5 cm bred röd linje. 21.3.2.1
Figur 1a,
1b
Kommentar:
Vid nationella matcher i Sverige används inte straffrutor.

1.5 TEMPERATUR

- Minimitemperaturen får inte vara lägre än 10° C (50° F).
Vid FIVB-tävlingar och liknande, får maximitemperaturen inte vara högre än 25° C (77° F) och minimitemperaturen inte vara lägre än 16° C (61° F).

1.6 BELYSNING

- Vid FIVB-tävlingar och liknande, ska belysningen på spelområdet vara mellan 1000 och 1500 lux mätt 1 meter ovanför spelytan. 1.

2. NÄT OCH STOLPAR

Fig. 3

2.1 NÄTHÖJD

- 2.1.1 Ett nät är placerat lodrätt över mittlinjen och översta kanten på nätet har höjden 2,43 m för herrar och 2,24 m för damer. 1.3.3
- 2.1.2 Näthöjden mäts på mitten av planen. Näthöjden (över sidlinjerna) ska vara exakt lika och får inte överskrida den fastställda näthöjden med mer än 2 cm. 1.1
1.3.2
2.1.1

2.2 UTFÖRANDE

Nätet är 1 m brett och 9,5-10 m långt (med 25-50 cm på vardera sidorna utanför sidobanden) och består av kvadrater med 10 cm sida och är tillverkat av svart snöre.

Vid FIVB-tävlingar och liknande, i samband med särskilda tävlingsbestämmelser, får nätet ändras för att möjliggöra reklam enligt överenskommelser beträffande detta.

Ett 7 cm dubbelvikt horisontellt vitt band är sytt överst utmed hela nätets längd. I varje ytterände på bandet finns ett hål för ett rep, som fäster bandet i stolparna för att hålla nätets översta del spänd.

Inuti det vita bandet finns en flexibel wire som fäster nätet vid stolparna och håller nätets översta del spänd.

I nätets underkant finns ytterligare ett horisontellt band, 5 cm brett, liknande bandet överst på nätet, genom vilket ett rep trätts. Detta rep fäster nätet vid stolparna och håller nätets nedre del spänd.

Kommentar:

Vid nationella matcher i Sverige tillåts under en övergångsperiod de tidigare godkända näten med 5 cm band i överkanten och utan band i nederkanten.

Fig. 3

2.3 SIDOBAND

Två vita band är fästa lodrätt på nätet och rakt över respektive sidlinje. De är 5 cm breda och 1 m långa och räknas som en del av nätet.

1.3.2
Fig. 3

2.4 ANTENNER

En antenn är en böjlig stav, 1,8 m lång och 10 mm i diameter, gjord av glasfiber eller liknande material.

En antenn fästs vid yttersidan av varje sidoband. Antennerna placeras på var sin sida av nätet.

De översta 80 cm av varje antenn är över nätet och markeras med 10 cm breda fält i kontrasterande färger, helst rött och vitt.

Antennerna räknas som en del av nätet och begränsar passerområdet i sidled.

2.3
Fig. 3

10.1.1
Fig. 3, 5a,b

2.5 STOLPAR

2.5.1 Stolparna som håller nätet uppe är placerade på ett avstånd av 0,5 - 1,0 m utanför sidlinjerna. De är 2,55 m höga och helst justerbara.

Vid FIVB-tävlingar och liknande, ska stolparna som håller nätet uppe vara placerade på ett avstånd av 1m utanför sidlinjerna.

2.5.2 Stolparna ska vara rundade och jämna, fastsatta i golvet utan hjälp av linor. Det får inte finnas farliga eller hindrande anordningar.

Fig. 3

2.6 ANNAN UTRUSTNING

All annan utrustning bestäms av FIVB's administrativa regler.

3. BOLLAR

3.1 BESKRIVNING

Bollen ska vara sfärisk, gjord av formbart läder eller syntetiskt läder med en invändig blåsa av gummi eller liknande material.

Den får vara enfärgad ljus eller ha en kombination av färger.
Syntetiskt läder och färgkombinationer på bollar som används i
Internationella officiella tävlingar ska uppfylla FIVB´s normer.
Omkretsen är 65-67 cm och vikten är 260-280 g.
Det invändiga trycket ska vara 0,30-0,325 kg/cm² (4,26-4,61 psi) (294,3-
318,82 mbar eller hPa).

3.2 LIKA BOLLAR

Alla bollar som används under en match måste vara lika med avseende på
omkrets, vikt, tryck, typ, färg etc .

3.1

FIVB-tävlingar och liknande, liksom nationella mästerskapstävlingar måste spelas
med bollar godkända av FIVB, om inte annat överenskommit med FIVB.

3.3 FEMBOLLSSYSTEM

Vid FIVB-tävlingar och liknande, ska fembollssystem användas. Då ska sex
bollrullare placeras ut, en vid varje hörn av friområdet och en bakom varje domare.

Fig. 10

Kommentar:

*Vid nationella matcher i Sverige får trebollssystem eller
fembollssystem användas. Fem eller sex bollrullare krävs.*

KAPITEL TVÅ

DELTAGARE

4. LAG

4.1 LAGSAMMANSÄTTNING

- 4.1.1 Ett lag får bestå av högst 12 spelare, plus 4.1.1.1
5.2
5.3
- Tränarstab: en tränare, högst två assisterande tränare
-Medicinsk stab: en sjukgymnast eller liknande samt en läkare.
Endast de som står med i matchprotokollet får normalt befinna sig i spelområdet, delta i uppvärmning och match.
Vid FIVB-tävlingar och liknande gäller särskilda bestämmelser. (Se FIVB's Regelbok på engelska).
Kommentar:
Vid nationella matcher i Sverige är det tillåtet att det sitter 6 spelare + 3 andra personer på spelarbänken. Alla personerna tillhör laget, är bestraffningsbara och ska vara inskrivna i matchprotokollet.
I elitserien kan särskilda bestämmelser gälla.
- 4.1.2 En av spelarna, dock inte libero, är lagkapten och ska markeras särskilt i matchprotokollet. 5.1
19.1.3
- 4.1.3 Endast de spelare som skrivits in i matchprotokollet får komma in på planen och spela med i matchen. Efter det att tränaren och lagkaptenen har undertecknat matchprotokollet kan de inskrivna spelarna inte ändras. 1, 4.1.1
5.1.1
5.2.2
- Kommentar 1:*
Ändringar kan tillåtas om uppenbara misstag begåtts. Ändringar av taktisk karaktär tillåts inte.
Kommentar 2:
En inskriven spelare som kommer efter matchstart får delta i matchen. En spelare som inte kommer överhuvudtaget ska efter matchen strykas från matchprotokollet.
Kommentar 3:
Om man ska skrivas in som spelare ska man, om man är närvarande, vara ombytt.
- #### 4.2 LAGETS PLACERING
- 4.2.1 Spelarna som inte spelar ska antingen sitta på bänken eller vara i sitt uppvärmningsområde. Tränaren och andra lagmedlemmar ska sitta på bänken, men kan tillfälligt lämna den. 1.4.5
5.2.3
7.3.3
Fig. 1a, b
- Bänkarna är placerade vid sekreterarbordet, utanför friområdet.
- 4.2.2 Det är bara lagmedlemmarna som har rätt att sitta på bänken under matchen och delta i uppvärmningen. 4.1.1
7.2
- 4.2.3 Spelare som inte spelar får värma upp utan bollar enligt följande:
- 4.2.3.1 Under spelet: i uppvärmningsområdena, 1.4.5, 8.1
Fig. 1a, b
- 4.2.3.2 Under time-outer: i friområdet bakom sin planhalva. 1.3.3, 15.4
- 4.2.4 I setpauser får spelarna värma upp med bollar i sitt eget lags friområde. Under en förlängd paus (om en sådan används) mellan set 2 och 3 får spelarna även använda sin egen planhalva. 18.1

4.3 KLÄDSEL

- En spelares klädsel består av tröja, kortbyxor, strumpor och sportskor.
- 4.3.1 Färg och utförande på tröjorna, kortbyxorna och strumporna ska vara enhetliga (förutom liberon) och rena för hela laget. 4.1
19.2
- 4.3.2 Skorna ska vara lätta och böjbara med gummi- eller kompositsulor, utan klackar. 4.3.3.2
- 4.3.3 Spelarnas tröjor ska vara numrerade från 1-20.
Vid FIVB-tävlingar och liknande för seniorer, när större trupper används, får även högre nummer användas.
- 4.3.3.1 Siffrorna ska placeras mitt på tröjan, både fram och bak. Färgen och ljusheten på siffrorna måste vara kontrasterande mot färgen och ljusheten på tröjorna.
- 4.3.3.2 Siffrorna ska vara minst 15 cm höga på framsidan och minst 20 cm höga på baksidan. Strecket som formar en siffra ska vara minst 2 cm brett.
- 4.3.4 Lagkaptenen ska ha ett band som är 8x2 cm under siffran på bröstet på sin tröja. 5.1
- Kommentar:*
Vid nationella matcher i Sverige behövs inget band på lagkaptenen.
- 4.3.5 Det är förbjudet att bära dräkter i avvikande färg mot de övriga spelarna i laget (förutom libero), och/eller utan reglementsenlig numrering. 19.2

4.4 FÖRÄNDRINGAR I KLÄDSEL

- Förstedomaren kan tillåta en eller flera spelare att: 23
- 4.4.1 spela barfota
- 4.4.2 byta blöta eller trasiga tröjor mellan seten eller efter ett spelarbyte om de nya kläderna har samma färg, utförande och nummer. 4.3, 15.5
- 4.4.3 spela i träningsoveraller vid kall väderlek, om de är av samma färg och utförande för hela laget (förutom liberor), och är numrerade enligt Regel 4.3.3. 4.1.1
19.2

4.5 FÖRBJUDNA FÖREMÅL

- 4.5.1 Det är förbjudet att bära föremål som kan orsaka skada eller innebära konstgjord fördel för spelaren.
- 4.5.2 Spelarna får bära glasögon eller kontaktlinser på egen risk.
- 4.5.3 Vadderad skadeförebyggande utrustning för skydd eller stöd får användas.
Vid FIVB-tävlingar och liknande för seniorer måste denna utrustning ha samma färg som motsvarande del av klädseln. Svart, vitt eller neutrala färger får också användas.

5. LAGETS LEDARE

Både lagkaptenen och tränaren är ansvariga för sina lagmedlemmars uppträdande och ordning. 20

Liberon får varken vara lagkapten eller kapten på plan.

5.1 KAPTEN

- 5.1.1 FÖRE MATCHEN undertecknar lagkaptenen matchprotokollet och representerar sitt lag vid lottningen. 7.1
- 5.1.2 UNDER MATCHENS GÅNG är lagkaptenen kapten på plan, när han/hon är på planen. När lagkaptenen inte är på planen måste tränaren 25.2.1.1
15.2.1

eller lagkaptenen utse en annan spelare på planen, dock inte liberon, till kapten på plan. Denne har kvar sina rättigheter tills han/hon blir utbytt, lagkaptenen återkommer eller setet tar slut.	
När bollen inte är i spel, så är kapten på plan den ende lagmedlem som har rätt att tala med domarna:	8.2
5.1.2.1 för att be om en förklaring om användandet eller tolkningen av reglerna, och även att förmedla önskemål eller frågor från sina medspelare. Om kapten på plan inte är överens med förstedomaren om dennes förklaring, kan han/hon välja att protestera mot beslutet och omedelbart meddela förstedomaren att han/hon förbehåller sig rätten att skriva in en officiell protest i matchprotokollet när matchen är slut;	23.2.4
5.1.2.2 för att begära:	
a) byte av klädsel	4.3, 4.4.2
b) bekräftelse av spelaruppställning	7.4, 7.6
c) kontroll av golvet, nätet, bollen etc	1.2, 2, 3
5.1.2.3 för att begära time-outer och spelarbyten, om tränaren inte är närvarande.	15.3.1, 15.4.1, 15.5.2
5.1.3 NÄR MATCHEN ÄR SLUT:	
5.1.3.1 tackar lagkaptenen domarna och signerar matchprotokollet för att bekräfta resultatet.	6.3 25.2.3.3
5.1.3.2 kan lagkaptenen, om förstedomaren blivit meddelad vid rätt tillfälle, bekräfta och skriva in en officiell protest i matchprotokollet beträffande domarens användande eller tolkning av reglerna.	5.1.2.1 25.2.3.2
 5.2 TRÄNARE	
5.2.1 Under matchen leder tränaren sitt lags spel från en plats utanför planen. Han/hon väljer startrotationsordning, inbytande spelare och tar time-outer. För dessa uppgifter är andredomaren den som ska kontaktas.	1.1, 7.3.2 15.4.1 15.5.2
5.2.2 FÖRE MATCHEN skriver tränaren in eller kontrollerar sina spelares namn och nummer i matchprotokollet och signerar det.	4.1, 19.1.3 25.2.1.1
5.2.3 UNDER MATCHENS GÅNG:	
5.2.3.1 lämnar tränaren in rotationsordningen före varje set, ifylld på rätt sätt och signerad, till sekreteraren eller andredomaren.	7.3.2
5.2.3.2 ska tränaren sitta på bänken närmast sekreteraren, men får lämna den.	7.4, 7.6 4.2
5.2.3.3 begär tränaren time-outer och spelarbyten.	15.4, 15.5
5.2.3.4 får tränaren, liksom övriga lagmedlemmar, instruera spelarna på planen. Tränaren får ge dessa instruktioner stående eller gående i friområdet framför sitt lags bänk från anfallslinjens förlängning bort till uppvärmningsområdet utan att störa eller fördröja spelet. Vid FIVB-tävlingar och liknande måste tränaren vara utanför coachlinjen.	1.3.4 1.4.5 Fig. 2 Fig. 1a,b, 2
 5.3 ASSISTERANDE TRÄNARE	
5.3.1 Assisterande tränaren ska sitta på bänken men har inga rättigheter.	
5.3.2 Om tränaren måste lämna sitt lag av någon anledning inkluderande bestraffning, förutom om han/hon blir inbytt som spelare, får en assisterande tränare ta över hans rättigheter och skyldigheter under frånvaron på begäran av kapten på plan efter förstedomarens medgivande. <i>Kommentar: Alltid när den ordinarie tränaren finns på plats så är det denne som har tränarens rättigheter och skyldigheter.</i>	5.1.2 5.2

KAPITEL TRE

SPELSÄTT

6. ATT FÅ POÄNG, ATT VINNA SET OCH MATCH

6.1 ATT FÅ POÄNG

6.1.1 Poäng

Ett lag får poäng när:

6.1.1.1 man lyckas spela bollen i golvet på motståndarnas planhalva.

6.1.1.2 motståndarlaget gör ett fel.

6.1.1.3 motståndarlaget får en varning.

8.3, 10.1.1

6.1.2

16.2.3

21.3.1

6.1.2 Fel

Ett lag begår ett fel genom att göra en spelhandling som är emot reglerna (eller genom att bryta mot dem på annat sätt). Domarna bedömer felen och bestämmer följderna enligt reglerna.

6.1.2.1 Om två eller flera fel begås efter varandra, så räknas bara det första.

6.1.2

Fig. 11(23)

6.1.2.2 Om två eller flera fel begås samtidigt av motståndare döms DUBBELFEL och bollen spelas om.

6.1.3 ”Rally” och fullbordat ”rally”

En boll (=ett ”rally”) är spelhandlingar från det att servaren slår till bollen tills bollen är död. En vunnen boll (=ett fullbordat ”rally”) är spelhandlingar som resulterar i poäng. Detta innefattar poäng vid varning och vid förlorad serve p.g.a överskriden tidsbegränsning.

8.1, 8.2

12.2.2.1

15.2.3

15.11.1.3

19.3.2.1

19.3.2.9

6.1.3.1 Om det lag som servade vinner rallyt, får laget en poäng och fortsätter att serva.

6.1.3.2 Om det lag som tog emot serven vinner rallyt, får laget en poäng och ska serva.

6.2 ATT VINNA ETT SET

Vinnare av ett set (förutom avgörande 5:e set) är det lag som först vinner 25 poäng med en minsta ledning av två poäng. I händelse av lika poäng 24-24, fortsätter spelet tills en ledning med två poäng ha uppnåtts (26-24, 27-25,...).

Fig. 11(9)

6.3.2

6.3 ATT VINNA EN MATCH

6.3.1 Vinnare av en match är det lag som vinner tre set.

6.3.2 Om ställningen blir 2-2, spelas det avgörande setet (det 5:e) till 15 poäng med en minsta ledning med två poäng.

Fig. 11(9)

6.2

7.1

6.4 LAG SOM INTE STÄLLER UPP TILL SPEL OCH OFULLSTÄNDIGT LAG

6.4.1 Om ett lag vägrar spela, efter att ha blivit beordrat, förklaras det diskvalificerat och förlorar matchen med 0-3 och med 0-25 i varje set.

6.4.2 Ett lag som utan förklarlig orsak inte infinner sig på spelplanen på utsatt

6.2, 6.3

tid förklaras diskvalificerat med samma resultat som i regel 6.4.1.

Kommentar till 6.4.1 och 6.4.2:

Vid nationella matcher i Sverige ska domarna inte utdöma någon wo utan endast anteckna i matchprotokollet vad som inträffat.

- 6.4.3 Ett lag som förklaras OFULLSTÄNDIGT för ett set eller en match förlorar setet eller matchen. Motståndarlaget ges de poäng eller de poäng och set som behövs för att vinna setet eller matchen. Det ofullständiga laget behåller sina erhållna poäng och set. 6.2, 6.3
7.3.1

7. SPELETS STRUKTUR

7.1 LOTTNING

Före matchen utför förstedomaren en lottning för att bestämma om första serve och planhalvor i första set. 12.1.1

Inför ett avgörande set lottar man igen. 6.3.2

Kommentar:

Förstedomaren väljer alltid sida på myntet.

- 7.1.1 Lottningen genomförs med de två lagkaptenerna närvarande. 5.1

- 7.1.2 Vinnaren av lottningen väljer:

ANTINGEN

7.1.2.1 att börja serva eller att ta emot serven 12.1.1

ELLER

7.1.2.2 sida.

Förloraren tar det återstående alternativet.

7.2 UPPVÄRMNING

- 7.2.1 Före matchen får lagen 6 minuters gemensam uppvärmning vid nät förutsatt att de innan hade en annan plan till sitt förfogande. Om så inte är fallet kan de få 10 minuter.

Vid FIVB-tävlingar och liknande får lagen 10 minuters gemensam uppvärmning vid nät. 7.2.1

- 7.2.2 Om en lagkapten så önskar får lagen separat uppvärmning vid nät i 3 eller 5 minuter.

Kommentar:

Vid nationella matcher i Sverige får lagen också träna serve under uppvärmningen, vanligtvis två minuter gemensamt efter uppvärmningen vid nät.

- 7.2.3 Om man inte har gemensam uppvärmning, får det lag som börjar serva börja vid nät.

7.3 STARTROTATIONSORDNING

- 7.3.1 Det ska alltid vara sex spelare i vardera laget på planen. 6.4.3

Den inlämnade startrotationsordningen bestämmer spelarnas rotationsordning på planen. Denna ordning måste följas genom hela setet. 7.6

- 7.3.2 Före varje sets början ska tränaren lämna in sitt lags startrotationsordning på en rotationslapp eller med hjälp av teknisk utrustning, om sådan används. Den lämnas, ifylld på rätt sätt och signerad, till andredomaren eller sekreteraren eller går elektroniskt direkt till e-score-sekreteraren. 5.2.3.1,
24.3.1
25.2.1.2

- 7.3.3 De spelare som inte finns med på startrotationsordningen är avbytare i det setet (förutom liberon-r). 7.3.2, 15.5

- 7.3.4 I och med att lappen lämnats till andredomaren eller sekreteraren får inga 15.2.2

- 7.3.4 I och med att lappen lämnats till andredomaren eller sekreteraren får inga 15.5
Fig. 11(5)

- ändringar göras förutom genom vanligt spelarbyte.
- Kommentar:*
Ändringar kan tillåtas om uppenbara misstag begåtts. Ändringar av taktisk karaktär tillåts inte. 24.3.1
- 7.3.5 Avvikelse mellan startrotationsordningen och den aktuella uppställningen på planen hanteras på följande sätt: 7.3.2
- 7.3.5.1 När en sådan avvikelse upptäcks före setstarten så måste den korrigeras i enlighet med startrotationsordningen. Det blir ingen bestraffning för detta. 7.3.2
- 7.3.5.2 När en spelare finns på planen inför setstarten men inte på rotationslappen så måste spelaren ersättas i enlighet med rotationslappen. Det blir ingen bestraffning för detta. 15.2.2
Fig. 11(5)
- 7.3.5.3 Om emellertid tränaren vill behålla någon av de felaktiga spelarna på planen, måste han begära spelarbyte som skrivs in i matchprotokollet.
Om man senare upptäcker att spelarnas placering inte stämmer med rotationslappen så måste felande lag ställa sig rätt. Motståndarnas poäng ändras inte och de får en poäng och ska serva. Alla poäng som det andra laget tagit från exakt när felet uppstod tills det upptäcktes tas bort. 6.1.2,
7.3.2
- 7.3.5.4 Om en spelare som inte finns med i matchprotokollets laguppställning är på planen så ändras inte motståndarnas poäng och de får en poäng och ska serva. Det felande laget förlorar alla poäng och/eller set (0-25, om nödvändigt) som tagits från det tillfälle när den icke inskrivne spelaren kom in på planen, och de ska lämna in en ny korrigerad rotationslapp och sätta in en inskriven spelare på planen på den icke inskrivne spelarens position.
- 7.4 PLACERINGAR** Fig. 4
- När bollen slås av servaren måste varje lag vara uppställt inom sin planhalva enligt sin rotationsordning (förutom servaren). 7.6.1, 8.1
12.4
- 7.4.1 Spelarnas positioner är numrerade på följande sätt:
- 7.4.1.1 De tre spelarna längs med nätet är framlinjespelare och har positionerna 4 (vänster fram), 3 (center fram) och 2 (höger fram).
- 7.4.1.2 De andra tre är baklinjespelare och har positionerna 5 (vänster bak), 6 (center bak) och 1 (höger bak).
- 7.4.2 Spelares inbördes placering
- 7.4.2.1 Var och en av baklinjespelarna måste vara placerad längre från nätet än motsvarande framlinjespelare.
- 7.4.2.2 Framlinjespelarna respektive baklinjespelarna måste vara placerade i sidled enligt Regel 7.4.1.
- 7.4.3 Spelarnas placeringar är bestämda och kontrolleras med hjälp av fötternas kontakt med golvet på följande sätt: Fig. 4
- 7.4.3.1 varje framlinjespelare måste ha åtminstone en del av en fot närmare mittlinjen än motsvarande baklinjespelares fötter. 1.3.3
- 7.4.3.2 varje höger-(vänster-)spelare måste ha åtminstone en del av en fot närmare höger (vänster) sidlinje än motsvarande centerspelares fötter. 1.3.2
- 7.4.4 När serven har slagits får spelarna förflytta sig och placera sig var som helst på sin egen planhalva och i friområdet.

7.5	UPPSTÄLLNINGSFEL	Fig. 4
7.5.1	Ett lag begår ett uppställningsfel om någon spelare inte står på sin rätta position i det ögonblick som bollen slås av servaren. Detta gäller även spelare som bytts in vid felaktigt byte.	Fig. 11(13) 7.3, 7.4, 15.9
7.5.2	Om servaren begår ett servefel när han/hon slår serven, ska det anses begånget före ett uppställningsfel.	12.4 12.7.1
7.5.3	Om serven blir fel efter tillslaget, är det uppställningsfelet som räknas.	12.7.2
7.5.4	Ett uppställningsfel får följande konsekvenser:	
7.5.4.1	motståndarna får poäng och serve;	6.1.3
7.5.4.2	uppställningen rättas till.	7.3, 7.4
7.6	ROTATION	
7.6.1	Rotationsordningen bestäms av den inlämnade startrotationsordningen och kontrolleras med hjälp av serveordningen och spelarnas inbördes positioner genom setet.	7.3.1 7.4.1 12.2
7.6.2	När mottagande lag har vunnit serverätten ska lagets spelare rotera en position medsols: spelaren på position 2 roterar till position 1 för att serva, spelaren på position 1 roterar till position 6 etc .	12.2.2.2
7.7	ROTATIONSFEL	Fig. 11(13)
7.7.1	Ett rotationsfel begås om SERVEN inte slås enligt rotationsordningen. Det får följande konsekvenser:	7.6.1, 12
7.7.1.1	sekreteraren stoppar spelet med en signalanordning och motståndarna får poäng och serve. Om rotationsfelet upptäcks efter att bollen som startade med rotationsfel spelats klart, ges enbart en poäng till motståndarna, oavsett vem som vann den spelade bollen.	6.1.3 7.6.1 25.2.2.2
7.7.1.2	rotationsordningen rättas till.	6.1.3
7.7.2	Dessutom ska sekreteraren bestämma exakt när felet begicks och alla poäng som erhållits av det felande laget efter det att felet begicks ska tas bort. Motståndarlaget behåller erhållna poäng. Om man inte kan bestämma exakt när felet begicks ska inga poäng tas bort och motståndarna får bara poäng och serve.	

KAPITEL FYRA

SPELHANDLINGAR

8. FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR BOLL I SPEL

- 8.1 BOLL I SPEL** 12, 12.3
Bollen är i spel i och med servarens tillslag av bollen efter förstedomarens signal.
- 8.2 DÖD BOLL**
Bollen är död när ett fel begås som någon av domarna blåser för. Om inget fel begåtts är bollen död när signalen kommer.
- 8.3 BOLL "INNE"** Fig. 11(14)
Bollen är "inne" när den berör planen inklusive dess gränslinjer. Fig. 12(1)
1.1, 1.3.2
- 8.4 BOLL "UTE"**
Bollen är "ute" när:
- 8.4.1 den del av bollen som berör golvet är helt utanför planens gränslinjer. 1.3.2
Fig. 11(15)
- 8.4.2 den berör ett föremål utanför planen, taket eller en person som inte deltar i spelet. Fig. 12(2)
Fig. 11(15)
- 8.4.3 den berör antennerna, rep, stolpar eller själva nätet utanför sidobanden. Fig. 12(4)
2.3, Fig.3, 5a
Fig.11(15)
- 8.4.4 den passerar nätets lodräta plan helt eller delvis utanför passerområdet, förutom i det fall som beskrivs i Regel 10.1.2 . 2.3, Fig. 5a, b
Fig. 11(15)
- 8.4.5 den helt passerar nätets lodräta plan under nätet. Fig. 12(4)
23.3.2.3f
Fig. 5a,
Fig. 11(22)

9. ATT SPELA BOLLEN

Varje lag ska spela på och i sitt eget spelområde (förutom Regel 10.1.2). Bollen får dock återhämtas utanför det egna friområdet.

- 9.1 LAGETS BERÖRINGAR**
- Med beröring menas varje kontakt mellan bollen och en spelare, som deltar i spelet. 14.4.1
- Ett lag har rätt till högst tre slag (förutom blockering), för att returnera bollen. Om fler än tre görs så begår laget felet : "FYRA SLAG".
- 9.1.1 BERÖRINGAR I FÖLJD** 9.2.3
En spelare får inte beröra bollen två gånger i följd (förutom Regler 9.2.3, 14.2 och 14.4.2). 14.2
14.4.2
- 9.1.2 SAMTIDIG BERÖRING**
Två eller tre spelare får beröra bollen samtidigt.
- 9.1.2.1 När två (tre) lagkamrater berör bollen samtidigt räknas detta som två (tre) slag (med undantag för blockering). Om de sträcker sig efter bollen men bara en spelare berör bollen räknas detta som ett slag. Om spelarna berör varandra är detta inte ett fel.
- 9.1.2.2 Om två motspelare berör bollen samtidigt ovanför nätet och bollen förblir i spel har mottagande lag ytterligare tre slag till sitt förfogande. Om en sådan boll går "ut" så har laget på andra sidan begått felet.

9.1.2.3	Om två motspelare berör bollen samtidigt över nätet och beröringen blir lång så ska spelet gå vidare.	9.1.2.2
9.1.3	TILLSLAG MED HJÄLP Inom spelområdet får en spelare inte ta hjälp av en medspelare eller något föremål för att spela bollen. Det är emellertid tillåtet att stoppa eller hålla tillbaka en medspelare som är på väg att begå ett fel (beröra nätet eller trampa över mittlinjen etc).	1. 1.3.3 11.4.4
9.2	TILLSLAGET	
9.2.1	Bollen får beröra vilken kroppsdel som helst.	
9.2.2	Bollen får inte fångas och/eller kastas. Efter tillslaget får bollen ha vilken riktning som helst.	
9.2.3	Bollen får beröra flera kroppsdelar om beröringarna sker samtidigt. Undantag:	
9.2.3.1	Vid blockering får bollen beröras flera gånger i följd av en eller flera blockerare, om beröringarna sker under en handling.	14.1.1 14.2
9.2.3.2	Vid lagets första beröring får bollen beröra flera kroppsdelar efter varandra under förutsättning att beröringarna sker under en handling.	9.1 14.4.1
9.3	FEL I BOLLBERÖRINGEN	
9.3.1	FYRA SLAG: ett lag berör bollen fyra gånger innan den returneras.	9.1 Fig 11(18)
9.3.2	TILLSLAG MED HJÄLP: en spelare tar hjälp av en medspelare eller något föremål för att spela bollen inom spelområdet.	9.1.3
9.3.3	HÅLLEN BOLL: en spelare fångar och/eller kastar den. Tillslaget är inte en studs.	9.2.2 Fig 11(16)
9.3.4	DUBBELSLAG: en spelare berör bollen två gånger i följd eller bollen berör olika kroppsdelar efter varandra.	9.2.3 Fig 11(17)

10. BOLL VID NÄTET

10.1	BOLL SOM PASSERAR NÄTET	
10.1.1	Boll som spelas in på motståndarnas planhalva måste passera nätet i passerområdet. Passerområdet är det lodräta området ovanför nätet som begränsas enligt följande:	2.4, 10.2 Fig. 5a
10.1.1.1	nedåt av nätet övre kant	2.2
10.1.1.2	åt sidorna av antennerna och deras tänkta förlängningar	2.4
10.1.1.3	uppåt av taket.	
10.1.2	Boll som passerat nätet lodräta plan till motståndarnas friområde helt eller delvis genom det yttre passerområdet, får spelas tillbaka inom lagets tillåtna slag under förutsättning att:	9.1 Fig. 5b
10.1.2.1	spelaren inte berör motståndarnas planhalva	11.2.2
10.1.2.2	om bollen, när den spelas tillbaka, passerar nätet lodräta plan igen helt eller delvis genom det yttre passerområdet på samma sida av planen. Motståndarna får inte hindra en sådan handling.	11.4.4 Fig. 5b
10.1.3	En boll som är på väg mot motståndarnas planhalva under nätet är spelbar tills den helt har passerat nätet.	23.3.2.3f Fig. 5a Fig. 11(22)

- 10.2 BOLL SOM BERÖR NÄTET** 10.1.1
Boll som passerar nätet får beröra nätet.
- 10.3 BOLL I NÄTET**
- 10.3.1 Boll som spelas in i nätet får spelas vidare om det sker inom lagets tre beröringar. 9.1
- 10.3.2 Om bollen förstör någon maska i nätet eller river ner det ska den spelas om.

11. SPELARE VID NÄTET

11.1 BERÖRING ÖVER MOTSTÅNDARNAS PLANHALVA

- 11.1.1 Vid blockering är det tillåtet för en blockerare att beröra bollen ovanför motståndarnas planhalva om man inte stör motståndarnas spel före eller under deras anfall. 14.1
14.3
- 11.1.2 Efter anfallet är det tillåtet att passera med handen över nätet, om beröringen har gjorts i eget luftrum.

11.2 INTRÅNG UNDER NÄTET

- 11.2.1 Det är tillåtet att tränga in i motståndarnas luftrum under nätet om det inte stör motståndarnas spel. 1.3.3
- 11.2.2 Intrång på motståndarnas planhalva förbi mittlinjen: 11.2.2.1
- 11.2.2.1 Det är tillåtet att beröra motståndarnas planhalva med foten/fötterna om någon del av foten/fötterna berör mittlinjen eller är direkt ovanför mittlinjen. 1.3.3
Fig .11(22)
- 11.2.2.2 Att beröra motståndarnas planhalva med någon kroppsdel över fötterna är tillåtet om det inte stör motståndarna. 1.3.3
11.2.2.1
Fig 11(22)
- 11.2.3 En spelare får beröra motståndarnas planhalva efter det att bollen blivit död. 8.2
- 11.2.4 En spelare får tränga in i motståndarnas friområde om det inte stör motståndarnas spel.

11.3 NÄTBERÖRING

- 11.3.1 Att beröra nätet mellan antennerna under en spelhandling är fel. 11.4.4
23.3.2.3c
24.3.2.3
Fig. 3
- Som spelhandling räknas (bland annat) upphopp, tillslag eller försök till detta och säker landning så att spelaren är klar för nästa aktion.
- 11.3.2 Spelare får beröra stolparna, repen eller andra föremål utanför antennerna, inklusive nätet, om det inte stör spelet.
- 11.3.3 När en boll spelas in i nätet så att det berör en motspelare så ska detta inte räknas som ett fel.

11.4 SPELARES FEL VID NÄTET

- 11.4.1 En spelare berör bollen eller en motståndare i motståndarens luftrum före eller under motståndarens anfall. 11.1.1
Fig 11(20)
- 11.4.2 En spelare gör intrång i motståndarens luftrum under nätet och stör motståndarnas spel. 11.2.1
- 11.4.3 En spelare gör intrång på motståndarnas planhalva med fot/fötter. 11.2.2.2
- 11.4.4 En spelare stör spelet om han/hon (bland annat) Fig 11(22)
- berör nätet mellan antennerna eller själva antennen i samband med sin spelhandling, 11.3.1
- tar hjälp av nätet mellan antennerna när han/hon spelar bollen, Fig 11(19)

- skaffar sig en fördel gentemot motståndaren med hjälp av nätet
- gör något som hindrar motståndaren från att spela bollen
- tar tag i eller håller i nätet

En spelare som är i närheten av en boll när den spelas, och som själv försöker spela den, anses utföra en spelhandling, även om denne inte berör bollen.

Det anses dock inte vara fel att beröra nätet utanför antennen (förutom Regel 9.1.3)

12. SERVE

<p style="margin-left: 40px;">Servern är den handling som sätter bollen i spel, utförd av den högra baklinjespelaren placerad i serveområdet.</p>	1.4.2, 8.1 12.4.1
12.1 FÖRSTA SERVEN I ETT SET	
12.1.1 Första servern i första set, liksom den i avgörande (5:e) set, utförs av det lag som fick rätten att serva vid lottningen.	6.3.2 7.1
12.1.2 De andra seten börjar med serve av det lag som inte började serva i föregående set.	
12.2 SERVEORDNING	
12.2.1 Spelarna måste följa serveordningen som skrivits på rotationslappen.	7.3.1, 2
12.2.2 Efter första servern i ett set, avgörs vem som ska serva på följande sätt:	12.1
12.2.2.1 När servande lag vinner bollen, fortsätter samma spelare (eller dennes avbytare) att serva.	6.1.3, 15.5
12.2.2.2 När mottagande lag vinner bollen, erhåller det rätten att serva och roterar innan man servar. Spelaren som flyttar sig från höger framlinje- till höger baklinjehöjd servar.	6.1.3 7.6.2
12.3 SIGNAL FÖR SERVE	
Förstedomaren ger signal för serve efter att ha kontrollerat att lagen är klara för spel och att servaren har bollen.	12 Fig. 11(1)
12.4 UTFÖRANDE AV SERVE	
12.4.1 Bollen ska slås med en hand eller någon del av armen efter att den kastats upp med eller släppts ur handen/händerna.	Fig. 11(10)
12.4.2 Endast ett uppkast är tillåtet. Att studsa bollen eller hålla den i rörelse med händerna är tillåtet.	
12.4.3 Vid tillslaget eller vid upphoppet för en hoppserve får servaren inte beröra planen (inklusive baslinjen) eller golvet utanför serveområdet. Efter tillslaget får han/hon beröra golvet utanför serveområdet eller planen.	1.4.2 27.2.1.4 Fig. 11(22) Fig. 12(4)
12.4.4 Servaren måste slå bollen inom åtta sekunder efter det att förstedomaren har blåst för serve.	12.3 Fig. 11(11)
12.4.5 En serve som utförs före domarens signal ogiltigförklaras och slås om.	12.3
12.5 SKÄRM	
12.5.1 Spelarna i servande lag får inte hindra motståndarna, med hjälp av individuell eller kollektiv skärm, från att se servaren eller bollbanan.	Fig. 6 Fig. 11(12) 12.5.2

12.5.2	En spelare eller spelargrupp i servande lag utför en skärm genom att vifta med armarna, hoppa eller röra sig i sidled, när serven utförs, eller står grupperade för att dölja servaren och bollbanan fram till dess att bollen når nätets vertikala plan.	12.4 Fig. 6
12.6 FEL I SAMBAND MED SERVEN		
12.6.1	Servefel. Följande fel leder till servebyte även om motståndarna står fel uppställda: Servaren	12.2.2.2 12.7.1
12.6.1.1	bryter serveordningen,	12.2
12.6.1.2	utför serven felaktigt,	12.4
12.6.2	Servefel efter tillslag av bollen. Efter det att bollen blivit korrekt tillslagen, blir serven felaktig (om inte ett uppställningsfel begås) om bollen:	12.4 12.7.2
12.6.2.1	berör en spelare i det servande laget eller inte passerar nätets lodräta plan helt och hållet inom passerområdet,	8.4.4, 5 10.1.1 Fig. 11(19)
12.6.2.2	går ”ut”,	8.4, Fig. 11(15)
12.6.2.3	passerar över en skärm.	12.5 Fig. 11(12)
12.7 SERVE OCH UPPSTÄLLNINGSFEL		
12.7.1	Om servaren orsakar ett fel vid tillslaget (felaktigt utförande, fel rotationsordning etc.) och motståndarna står fel så är det servefelet som bestraffas.	7.5.1, 2 12.6.1
12.7.2	Om däremot serven utförts korrekt, men därefter blir felaktig (går ut, blir skärmad etc.) så har uppställningsfelet begåtts först och bestraffas.	7.5.3 12.6.2

13. ANFALL

13.1 ANFALLSSLAG

13.1.1	Alla bollar som spelas mot motståndarnas planhalva, utom serve och block, anses som anfallsslag.	12, 14.1.1 Fig. 2
13.1.2	I samband med ett anfallsslag tillåts enhands undanläggning bara om bollen slås rent och inte fångas eller kastas.	9.2.2
13.1.3	Ett anfallsslag är fullbordat i det ögonblick bollen helt passerar nätets lodräta plan eller berörs av en motståndare.	

13.2 BEGRÄNSNINGAR VID ANFALLSSLAG

13.2.1	En framlinjespelare får fullborda ett anfallsslag på vilken höjd som helst, förutsatt att bollberöringen sker helt i eget luftrum (förutom Regel 13.2.4 och 13.3.6).	7.4.1.1
13.2.2	En baklinjespelare får fullborda ett anfallsslag på vilken höjd som helst bakom anfallsområdet:	1.4.1, 7.4.1.2 13.3.6 19.3.1.2, Fig.8
13.2.2.1	Vid upphoppet får inte hans/hennes fot/fötter ha berört eller passerat anfallslinjen.	1.3.4
13.2.2.2	Efter tillslaget får han/hon landa i anfallsområdet.	1.4.1
13.2.3	En baklinjespelare får också fullborda ett anfallsslag i anfallsområdet, om bollen i tillslagsögonblicket är under nätets överkant med någon del.	1.4.1 7.4.1.2 Fig. 8
13.2.4	Ingen spelare får fullborda ett anfallsslag på motståndarens serve när bollen är i anfallsområdet och helt ovanför nätets överkant.	1.4.1

13.3 FEL I SAMBAND MED ANFALL

- 13.3.1 Spelaren berör bollen i motståndarens luftrum. 13.2.1
F 11(20)
- 13.3.2 En spelare slår ut bollen. 8.4,F11(15)
- 13.3.3 En baklinjespelare fullbordar ett anfallsslag i anfallsområdet om bollen i tillslagsögonblicket är helt ovanför nätets överkant. 1.4.1
7.4.1.2
13.2.3
Fig 11(21)
- 13.3.4 En spelare fullbordar ett anfallsslag i samband med motståndarens serve när bollen är i anfallsområdet och helt ovanför nätets överkant. 1.4.1, 13.2.4
Fig 11(21)
- 13.3.5 En libero fullbordar ett anfallsslag om bollen i tillslagsögonblicket är helt ovanför nätets överkant. 19.3.1.2
23.3.2.3d
Fig. 11(21)
- 13.3.6 En spelare fullbordar ett anfallsslag när hela bollen är högre än nätet, om bollen innan spelats med fingerslag av en libero i anfallsområdet. 1.4.1
19.3.1.4
Fig 11(21)

14. BLOCKERING

14.1 ATT BLOCKERA

- 14.1.1 Blockering är en handling nära nätet då spelarna sträcker sig högre än nätets överkant för att hindra en boll som kommer från motståndarna oavsett på vilken höjd bollkontakten sker. Det är bara framlinjespelare som får utföra en fullbordad blockering och i tillslagsögonblicket måste någon del av kroppen vara högre än nätet. 7.4.1.1
- 14.1.2 Blockeringsförsök
Ett blockeringsförsök utförs då blockeringen inte berör bollen.
- 14.1.3 Fullbordad blockering
En blockering är fullbordad när en blockerare berör bollen. Fig. 7
- 14.1.4 Kollektiv blockering
En kollektiv blockering utförs av två eller tre spelare nära varandra och är fullbordad när en av dem rör bollen.

14.2 BOLLBERÖRING VID BLOCKERING

På varandra följande (snabba och oavbrutna) beröringar får göras av en eller flera blockerare om beröringarna görs under en handling. 9.1.1
9.2.3

14.3 BLOCKERING I MOTSTÅDARNAS LUFTRUM

Vid blockering får spelaren placera sina händer och armar i motståndarnas luftrum under förutsättning att handlingen inte stör motståndarnas spel. Det är därför inte tillåtet att beröra bollen i motståndarnas luftrum förrän en motståndare har utfört ett anfallsslag. 13.1.1

14.4 BLOCKERING OCH LAGETS BERÖRINGAR

- 14.4.1 En blockering räknas inte som ett av lagets slag. Alltså, efter en blockberöring, har laget rätt till tre slag för att returnera bollen. 9.1
14.4.2
- 14.4.2 Första slaget efter en blockering får göras av vilken spelare som helst, inklusive den spelare som berörde bollen vid blockeringen. 14.4.1

14.5 BLOCKERING AV SERVEN

Det är förbjudet att blockera motståndarens serve. 12
Fig. 11(12)

14.6 FEL I SAMBAND MED BLOCKERING

- 14.6.1 Blockeraren berör bollen i MOTSTÅDARNAS luftrum före eller 14.3
Fig. 11(20)

- samtidigt med motståndarens anfallsslag.
- 14.6.2 En baklinjespelare utför eller deltar i en fullbordad blockering. 14.1, 14.5
19.3.1.3
- 14.6.3 Blockering av motståndarens serve. 14.5
- 14.6.4 Bollen går ut efter blockering. Fig. 11(12)
8.4
- 14.6.5 Blockering av bollen i motståndarens luftrum utanför antennen. 14.1.1
- 14.6.6 En libero utför ett blockeringsförsök enskilt eller kollektivt. 19.3.1.3

KAPITEL FEM

AVBROTT, PAUSER OCH FÖRSENINGAR

15. SPELAVBROTT

- Ett spelavbrott är tiden mellan en färdigspelad boll och förstedomarens signal för nästa serve. 6.1.3
8.1, 8.2
15.4, 15.5
24.2.6
- De enda reglementsensliga spelavbrotten är TIME-OUTER och SPELARBYTEN.
- 15.1 ANTAL REGLEMENTSENLIGA SPELAVBROTT** 6.2,
15.4, 15.5
- Varje lag har rätt till maximalt två time-outer och sex spelarbyten per set. Vid FIVB-tävlingar och liknande för seniorer kan FIVB minska antalet TO's eller TTO's, med ett, i enlighet med sponsorerens önskemål, eller marknadsförings- och sändningsavtal.
- 15.2 FLERA SPELAVBROTT EFTER VARANDRA**
- 15.2.1 En begäran om en eller två time-outer, och en begäran om spelarbyte av vardera laget får följa efter varandra utan att spelet behöver återupptas. 15.4, 15.5
- 15.2.2 Ett lag tillåts inte att begära spelarbyte mer än en gång under samma spelavbrott. Två eller flera spelare får bytas under samma spelavbrott. 15.5,
15.6.1
- 15.2.3 Det måste vara en färdigspelad boll mellan två begäranden om spelarbyte av samma lag. (Undantag: Ett påtvingat byte vid skada eller utvisning/diskvalifikation (15.5.2, 15.7, 15.8)). 6.1.3, 15.5
- 15.3 BEGÄRAN OM REGLEMENTSENLIGA SPELAVBROTT** 5.1.2, 5.2
- 15.3.1 Reglementsensliga spelavbrott får begäras av tränaren, eller kapten på plan om tränaren inte är närvarande, och bara av dom. 5.3.2, 15
- 15.3.2 Spelarbyte innan ett set startar är tillåtet, och ska noteras som ett vanligt spelarbyte i det setet. 7.3.4
- 15.4 TIME-OUTER OCH TEKNISKA TIME-OUTER**
- 15.4.1 Begäran om time-out ska göras med föreskrivet tecken, när bollen inte är i spel och innan förstedomaren blåst för serve. 6.1.3, 8.2
12.3
Fig. 11(4)
- Alla begärda time-outer varar i 30 sekunder. Fig. 11(4)
- Vid FIVB-tävlingar och liknande måste summer användas och därefter tecknet för time-out. 15.3.1
- 15.4.2 Vid FIVB-tävlingar och liknande tillkommer, i set 1-4, två 60 sekunders 26.2.2.3

- ”tekniska time-outer” automatiskt när det lag som leder uppnår 8 poäng och 16 poäng.
- 15.4.3 I avgörande (5:e) set har man inga ”tekniska time-outer” ; varje lag får bara begära två vanliga time-outer på 30 sekunder. 15.1
- 15.4.4 Under alla time-outer ska spelarna på planen gå till friområdet i närheten av bänken. Fig. 1a
- 15.5 SPELARBYTE**
- 15.5.1 Ett spelarbyte är handlingen när en spelare, förutom liberon eller den som liberon bytt med, efter att ha skrivits in i matchprotokollet av sekreteraren, kommer in på planen för att inta en annan spelares plats, och denne måste lämna planen. 19.3.2.1
Fig. 11(5)
- 15.5.2 När spelarbytet orsakas av att en spelare på planen skadas kan det åtföljas av att tränaren (eller kapten på plan) gör tecken för detta. 5.1.2.3,
5.2.3.3
8.2, 12.3
F 11 (5)
- 15.6 BEGRÄNSNINGAR AV SPELARBYTEN**
- 15.6.1 En spelare som tillhör startrotationen får lämna spelet och komma tillbaka, men bara en gång per set, och bara på den plats i rotationen som han/hon startade på. 7.3.1
- 15.6.2 En avbytare får komma med i spelet, i stället för en spelare i startrotationen, men bara en gång per set, och han/hon kan bara bytas ut mot samma startande spelare. 7.3.1
- 15.7 EXTRA SPELARBYTE**
- En spelare (förutom liberon) som inte kan fortsätta spela på grund av skada, ska bytas ut genom ett korrekt spelarbyte. Om detta inte är möjligt får laget göra ett EXTRA spelarbyte, utöver begränsningarna i Regel 15.6. 15.6
19.4.3
- Ett extra spelarbyte innebär att en spelare som inte är på planen när skadan inträffar, förutom liberon, andre liberon och dennes ersättningsspelare, får ersätta den skadade spelaren. Den skadade spelaren får därefter inte delta i matchen.
- Ett extra spelarbyte får inte i något fall räknas som ett vanligt spelarbyte, men det ska tas med i matchprotokollet när man räknar ihop antalet spelarbyten i setet och matchen.
- 15.8 SPELARBYTE VID UTVISNING ELLER DISKVALIFIKATION**
- En UTVISAD eller DISKVALIFICERAD spelare måste bytas ut genom ett korrekt spelarbyte. Om detta inte är möjligt förklaras laget OFULLSTÄNDIGT. 6.4.3
7.3.1, 15.6
21.3.2
21.3.3
Fig. 11(5)
- 15.9 FELAKTIGT SPELARBYTE**
- 15.9.1 Ett spelarbyte är felaktigt om det inte uppfyller kraven i Regel 15.6 (med undantag för Regel 15.7) eller om en icke inskriven spelare är inblandad..
- 15.9.2 När ett lag har gjort ett felaktigt spelarbyte och spelet återupptagits gäller följande: 8.1, 15.6
- 15.9.2.1 laget bestraffas med poäng och serve till motståndarlaget. 6.1.3
- 15.9.2.2 spelarbytet rättas till,
- 15.9.2.3 poängen som vunnits efter det att felet begåtts stryks för det felande laget. Motståndarnas poäng behålls.

15.10 FÖRFARANDE VID SPELARBYTE

- 15.10.1 Spelarbyte måste göras i bytesområdet. 1.4.3, Fig. 1b
- 15.10.2 Ett spelarbyte ska bara ta den tid som behövs för att skriva in det i matchprotokollet, och låta spelarna komma in och gå ut. 15.10, 24.2.6
25.2.2.3
- 15.10.3a Själva begäran om spelarbyte utgörs av att inbytande spelare ställer sig i bytesområdet färdig-a för spel under ett reglementsenligt spelavbrott. Tränaren behöver inte göra tecken för bytet förutom om det gäller en skada eller om setet inte har börjat.
- 15.10.3b Om detta inte är uppfyllt beviljas inte spelarbytet och laget bestraffas för fördröjning. 16.2
Fig. 9
- 15.10.3c En begäran om spelarbyte ska göras giltig och visas av sekreteraren (med buzzer) eller av andredomaren (med visselsignal). Andredomaren tillåter bytet. 24.2.6
Vid FIVB-tävlingar och liknande, används numrerade spadar för att förenkla spelarbytena.
- 15.10.4 Om ett lag vill göra mer än ett byte samtidigt, måste alla inbytande spelare ställa sig i bytesområdet samtidigt för att de ska få byta under samma begäran. I detta fall måste bytena göras efter varandra, ett spelarpar i taget. Om något av bytena är felaktigt ska de som är korrekta genomföras och det/de felaktiga inte genomföras samt bestraffas för fördröjning. 1.4.3
15.2.2

15.11 FELAKTIG BEGÄRAN

- 15.11.1 Det är felaktigt att begära ett avbrott: 15
12.3
- 15.11.1.1 då spelet pågår eller samtidigt som, eller efter signal för serve,
- 15.11.1.2 av en lagmedlem som inte har denna rättighet, 5.1.2.3,
5.2.3.3, 15.2.2
- 15.11.1.3 för spelarbyte innan spelet återupptagits efter ett tidigare byte i samma lag, med undantag för om en spelare på plan skadas. 15.2.3, 16.1
25.2.2.6
- 15.11.1.4 efter det att man utnyttjat det tillåtna antalet time-outer och spelarbyten. 15.1
- 15.11.2 Den första felaktiga begäran i matchen som inte påverkar eller fördröjer spelet ska nekas men också markeras i matchprotokollet. 16.1
25.2.2.6
- 15.11.3 En upprepad felaktig begäran i samma match av samma lag innebär en fördröjning. 16.1.4

16. FÖRDRÖJNING

16.1 OLIKA TYPER AV FÖRDRÖJNING

En felaktig handling av ett lag som förhindrar återupptagande av spelet är en fördröjning och inkluderar bl. a.:

- 16.1.1 fördröjning av spelarbyte, 15.10.2
- 16.1.2 förlängning av andra avbrott efter att man uppmanats att återuppta spelet, 15
- 16.1.3 begäran om felaktigt spelarbyte, 15.9
- 16.1.4 upprepad felaktig begäran, 15.11.3
- 16.1.5 fördröjning av spelet av en lagmedlem.

16.2 BESTRAFFNINGAR FÖR FÖRDRÖJNING

- 16.2.1 ”Tillrättavisning för fördröjning” och ”varning för fördröjning” är 816.1.4

lagbestraffningar.	
16.2.1.1 Bestraffningar för fördröjning gäller för hela matchen.	6.3
16.2.1.2 Alla bestraffningar för fördröjning, ska skrivas in i matchprotokollet.	25.2.2.6
16.2.2 Ett lags första fördröjning i en match bestraffas med "TILLRÄTTAVISNING FÖR FÖRDRÖJNING".	4.1.1 Fig. 11(25)
16.2.3 Den andra och därefter följande fördröjningar, av vilket slag som helst av en lagmedlem i samma lag i samma match, är felaktig/a och bestraffas med "VARNING FÖR FÖRDRÖJNING", och medför poäng och serve till motståndarlaget.	6.1.3 Fig. 11(25)
16.2.4 Bestraffningar för fördröjning som inträffar före eller mellan set påföres följande set.	18.1

17. UNDANTAGSVISA SPELAVBROTT

17.1 SKADA/SJUKDOM	8.1
17.1.1 Om en allvarlig olyckshändelse inträffar när bollen är i spel måste domaren blåsa av spelet direkt och tillåta att medicinsk hjälp kommer in på planen. Bollen ska sedan spelas om.	6.1.3
17.1.2 Om en skadad/sjuk spelare inte kan bytas ut, varken med korrekt eller extra spelarbyte, ges spelaren 3 minuters återhämtningstid, men inte mer än en gång för samma spelare i samma match. Om spelaren inte återhämtar sig förklaras dennes lag ofullständigt.	15.6, 15.7 24.2.8 6.4.3, 7.3.1
17.2 YTTRE STÖRNING	
Om man under spelet störs av någon yttre faktor ska spelet avbrytas och bollen spelas om.	6.1.3 Fig. 11(23)
17.3 FÖRLÄNGDA AVBROTT	
17.3.1 Om någon oförutsedd händelse avbryter matchen, ska förstedomaren, arrangören och juryn, om det finns någon, besluta vilka åtgärder som ska vidtas för att återupprätta normala förhållanden.	23.2.3
17.3.2 Om ett eller flera avbrott uppstår, som tillsammans inte överskrider 4 timmar:	17.3.1
17.3.2.1 Om matchen återupptas på samma spelplan, ska det avbrutna setet fortsätta med samma poängställning, spelare och positioner. Avslutade set behåller poängställningarna.	1. 7.3
17.3.2.2 Om matchen återupptas på en annan spelplan, blir det avbrutna setet struket och omspelat med samma lagmedlemmar och samma startrotationsordningar (utom utvisade eller diskvalificerade spelare) och med alla bestraffningar oförändrade. Avslutade set behåller poängställningarna.	7.3 21.4.1 Fig. 9
17.3.3 Om ett eller flera avbrott uppstår, som tillsammans överskrider 4 timmar, ska hela matchen spelas om.	

18. PAUSER OCH SIDBYTEN

18.1 PAUSER

Setpaus är tiden mellan set. Alla setpauser är tre minuter.

4.2.4

Under denna tid ska sidbyte ske och lagens startrotationsordningar skrivas in i matchprotokollet.

7.3.2, 18.2
25.2.1.2

Pausen mellan andra och tredje set kan förlängas till max 10 minuter enligt arrangörens önskemål.

18.2 SIDBYTEN

Fig. 11(3)

18.2.1 Efter varje set byter lagen sida, med undantag för avgörande set.

7.1

18.2.2 I avgörande set, när något av lagen uppnår 8 poäng, byter lagen sida utan fördröjning med bibehållna spelarpositioner.

6.3.2

Om bytet inte sker när något av lagen uppnår 8 poäng, ska det göras så snart felet upptäcks. Poängställningen vid detta tillfälle förblir oförändrad.

7.4.1

25.2.2.5

KAPITEL SEX

LIBERO

19. LIBERO	
19.1 ATT UTSE EN LIBERO	5
19.1.1 Ett lag har rätt att bland sina spelare ha med upp till två specialiserade försvarsspelare: ”liberor”.	4.1.1
Vid FIVB-tävlingar och liknande för seniorer så måste ett lag som har mer än 12 spelare ha minst två liberor.	5.2.2 25.2.1.1
<i>Kommentar: Detta gäller också vid spel nationellt i Sverige.</i>	26.2.1.1
19.1.2 Libero-r ska skrivas in i matchprotokollet på härför avsedd plats.	
19.1.3 Liberon på planen är den aktiva liberon. Om det finns en libero till så är denne lagets andre libero. Endast en libero i taget får vara på planen.	
19.2 KLÄDSEL	
Liberon måste ha en klädsel (eller överdragsjacka för en spelare som ersatt en skadad libero) som har en annan dominerande färg än någon annan färg som finns på övriga spelares klädsel i laget. Liberons klädsel måste klart skilja sig från övriga laget. Liberons klädsel måste vara numrerad såsom övriga lagmedlemmar. Vid FIVB-tävlingar och liknande, måste reservliberon, om det är möjligt, ha samma utförande och färg på tröjan som den ordinarie liberon men med sitt eget nummer.	4.3
19.3 LIBERONS HANDLINGAR	
19.3.1 Spelhandlingarna	
19.3.1.1 Liberon får ersätta vilken spelare som helst i baklinjen.	7.4.1.2
19.3.1.2 Han/hon får bara delta som baklinjespelare och får inte fullborda ett anfallsslag från någon plats alls (inklusive spelplanen och friområdet) om bollen i tillslagsögonblicket är helt ovanför nätets överkant.	13.2.2, 13.2.3 13.3.5
19.3.1.3 Han/hon får inte serva, blockera eller göra blockeringsförsök.	12.4.1 14.6.2, 6 Fig. 11(12)
19.3.1.4 Om en boll spelats med fingerslag av en libero i anfallsområdet, så får inte nästa slag vara ett fullbordat anfall så länge hela bollen är högre än nätet. Om liberon gör samma sak bakom anfallsområdet så är det fritt att anfalla.	1.4.1 13.3.6 23.3.2.3d, e Fig. 1b
19.3.2 Liberobyten	
19.3.2.1 Liberobyten räknas inte som vanliga spelarbyten. Antalet är obegränsat, men en boll måste spelas mellan två liberobyten (förutom vid varning som resulterat i att laget roterat så att liberon kommer på pos 4, eller att liberon på plan inte kan fortsätta spela och bollen därför inte blir färdigspelad.).	6.1.3, 15.5
19.3.2.2 Den ordinarie spelare som liberon byter med kan byta in eller byta ut med vilken som helst av de båda liberorna. Liberon på plan kan bara bytas mot den ordinarie spelaren eller den andre liberon.	

- 19.3.2.3 Före setstart får liberon inte komma in på planen förrän andredomaren kontrollerat uppställningen och gett tillåtelse till liberobyte. 7.3.2, 12.1
- 19.3.2.4 Övriga liberobyten får bara göras när bollen inte är i spel och före signalen för serve. 8.2, 12.3
- 19.3.2.5 Ett liberobyte som görs efter signalen för serve men innan servern är slagen ska inte nekas men kapten på plan måste när bollen är färdigspelad informeras om att detta inte är tillåtet och att upprepning ger bestraffning för fördröjning. 12.3, 12.4
Fig. 9
- 19.3.2.6 Vid ytterligare sena liberobyten ska spelet avbrytas direkt och laget bestraffas för fördröjning. Vilket lag som därefter ska serva beror på vilken typ av bestraffning för fördröjning som utdelats. 16.2
Fig. 9
- 19.3.2.7 En libero och den ersättande spelaren får bara gå in på eller lämna planen i liberobytesområdet. 1.4.4
Figur 1b
- 19.3.2.8 Liberobyten ska skrivas in i Liberobytesprotokollet (om man använder sådant) eller i det elektroniska matchprotokollet. 26.2.2.1
26.2.2.2
- 19.3.2.9 Ett felaktigt Liberobyte kan vara (bland annat)
- ingen boll har färdigspelats mellan Liberobyten 6.1.3
 - Liberon har bytt en annan spelare än den andre Liberon eller den ordinarie spelaren. 15.9
- Ett felaktigt liberobyte bedöms på samma som ett felaktigt spelarbyte. 15.9
- Om ett felaktigt Liberobyte uppmärksammas före nästa boll ska det rättas till av domarna, och laget ska bestraffas för fördröjning. Fig. 9
- Om ett felaktigt Liberobyte uppmärksammas efter att servern slagits så bedöms detta på samma sätt som ett felaktigt spelarbyte. 15.9

19.4 INSÄTTANDE AV EN NY LIBERO

- 19.4.1 En libero kan **bli** permanent försatt ur spel om han/hon skadas, blir sjuk, utvisad eller diskvalificerad. 21.3.2
21.3.3, Fig. 9
- En libero kan **bli förklarad** permanent försatt ur spel av vilken anledning som helst av tränaren eller, om det inte finns någon tränare, av kapten på plan. 5.1.2.1
5.2.1
- 19.4.2 Lag med en libero
- 19.4.2.1 När ett lag bara har en libero enligt Regel 19.4.1, eller bara har en libero inskriven, och denna libero blir permanent försatt ur spel kan tränaren (eller kapten på plan om det inte finns någon tränare) utse en annan spelare (förutom en spelare som är liberobytt) som då inte är på planen till libero för resten av matchen. 19.4
19.4.1
- 19.4.2.2 Om liberon på plan blir permanent försatt ur spel så kan han/hon bytas mot den ordinarie spelaren eller, omedelbart och direkt på planen, av en nyutsedd libero. Liberon som ersatts på detta sätt får inte återkomma i spelet under resten av matchen.
- Om Liberon inte är på planen när han/hon blir permanent försatt ur spel kan han/hon också bytas ut mot en nyinsatt libero. Liberon som ersatts på detta sätt får inte återkomma i spelet under resten av matchen.

19.4.2.3	Tränaren, eller kapten på plan om det inte finns någon tränare, ska informera andredomaren om den nyutsedda Liberon.	5.1.2.1 5.2.1
19.4.2.4	Skulle en nyutsedd libero bli permanent försatt ur spel så är det tillåtet att vid flera tillfällen utse ytterligare ny libero.	19.4.1
19.4.2.5	Om tränaren begär att lagkaptenen ska utses till ny libero så är det tillåtet – men kaptenen förlorar då sina rättigheter som kapten.	5.1.2 19.4.1
19.4.2.6	En nyutsedd liberos siffra ska skrivas in i matchprotokollets anmärkningsruta och på liberoprotokollet (eller på det elektroniska matchprotokollet om sådant används)	25.2.2.7 26.2.2.1
19.4.3	Lag med två liberor.	
19.4.3.1	Om ett lag skrivit in två liberor i matchprotokollet och en blir permanent försatt ur spel så har laget bara rätt att spela vidare med en libero. Det är bara tillåtet att utse en ny libero om även den andre liberon blir permanent försatt ur spel.	4.1.1 19.1.1 19.4
19.5	SAMMANFATTNING	
19.5.1	Om en libero blir utvisad eller diskvalificerad kan han/hon ersättas med lagets andre libero. Om laget bara har en libero så kan man utse en ny.	19.4, 21.3.2 21.3.3

KAPITEL SJU

DELTAGARNAS UPPTÄDANDE

20. KRAV PÅ UPPTÄDANDE

20.1 SPORTSLIGT UPPTÄDANDE

- 20.1.1 Deltagarna ska kunna spelets regler och följa dem.
- 20.1.2 Deltagarna måste acceptera domarnas beslut med sportsligt uppträdande och utan att ifrågasätta dem.
Vid eventuell tvekan kan förklaring bara begäras genom kapten på plan. 5.1.2.1
- 20.1.3 Deltagarna ska undvika handlingar och attityder som avser att påverka domarnas beslut eller att dölja fel begångna av det egna laget.

20.2 FAIR PLAY

- 20.2.1 Deltagarnas uppträdande måste vara respektfullt och artigt enligt andan om sportslighet (fair play), inte bara mot domarna utan även mot andra funktionärer, motståndarna, lagkamrater och åskådare.
- 20.2.2 Kommunikation mellan lagmedlemmar under matchen är tillåtet. 5.2.3.4

21. FELAKTIGT UPPTÄDANDE OCH DESS BESTRAFFNINGAR

21.1 RINGA FELAKTIGT UPPTÄDANDE

Ringa felaktigt uppträdande bestraffas inte. Det är förstedomarens uppgift att förebygga att lagen närmar sig bestraffningsnivå.

Detta görs i två steg:

Steg 1: Genom att ge en tillsägelse via lagets kapten på plan.

Steg 2: Genom att ge GULT KORT till den lagmedlem som avses. Denna tillrättavisning är i sig ingen bestraffning men en symbol som visar att lagmedlemmen (och resten av laget) har nått nivån där bestraffningar kommer att användas. Den skrivs in i matchprotokollet men får inga andra omedelbara följder.

5.1.2
21.3
Fig. 9
Fig. 11 (6a)

21.2 BESTRAFFNINGSBART FELAKTIGT UPPTÄDANDE

Felaktigt uppträdande av en lagmedlem mot funktionärer, motståndare, lagkamrater eller åskådare är indelat i tre kategorier beroende på hur allvarlig förseelsen är. 4.1.1

- 21.2.1 Osportsligt uppträdande: uppträdande i strid med gott uppförande eller moral.
- 21.2.2 Grovt osportsligt uppträdande: användande av kränkande ord eller gester och handling som ger uttryck för förakt.
- 21.2.3 Angrepp: Våld eller hot om våld.

21.3 BESTRAFFNINGAR

Enligt förstedomarens bedömning och beroende på hur allvarlig förseelsen är, ska följande bestraffningar användas och skrivas in i matchprotokollet: Varning, utvisning och diskvalifikation.

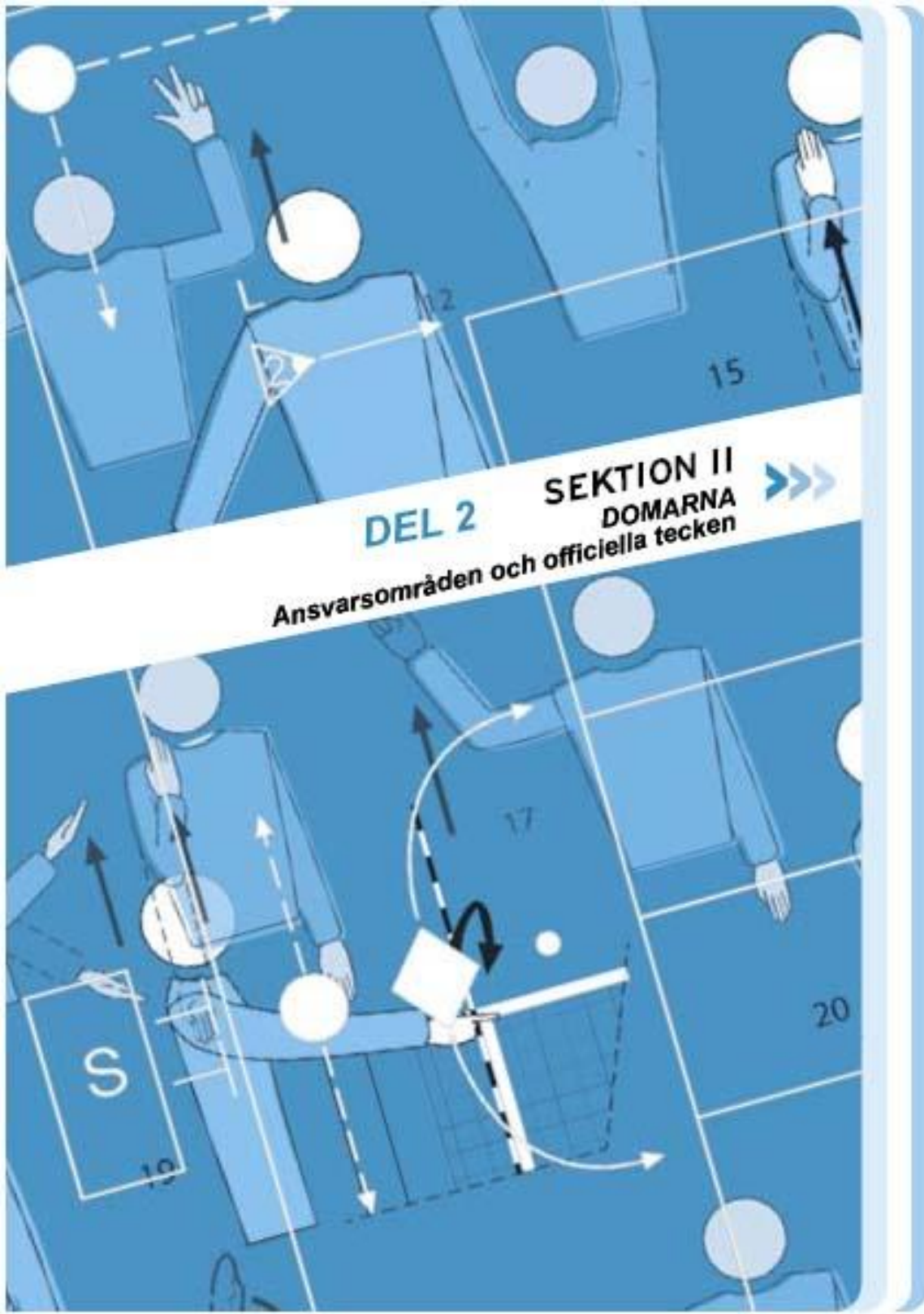
Fig. 9
21.2
25.2.2.6
Fig.11(6b)

21.3.1	Varning	4.1.1
	Det första osportsliga uppträdandet i matchen av någon lagmedlem medför poäng och serve till motståndarlaget.	21.2.1
21.3.2	Utvisning	Fig. 11(7)
21.3.2.1	En lagmedlem som bestraffas med utvisning får inte spela under resten av setet, måste bytas ut direkt med ett korrekt spelarbyte om denne är på planen och måste sitta kvar i straffrutan utan andra följder.	1.4.6, 4.1.1 5.2.1, 5.3.2 Fig. 1a, b
	En utvisad tränare förlorar sina rättigheter i setet och måste sitta kvar i straffrutan.	5.2.3.3
	<i>Kommentar:</i>	
	<i>Vid nationella matcher i Sverige ska en utvisad lagmedlem befinna sig utom syn- och hörhåll för deltagarna i matchen.</i>	4.1.1 21.2.2
21.3.2.2	Det första grovt osportsliga uppträdandet av en lagmedlem bestraffas med utvisning utan andra följder.	4.1.1 21.2.1
21.3.2.3	Det andra osportsliga uppträdandet i matchen av samma lagmedlem bestraffas med utvisning utan andra följder.	Fig. 11(8) 4.1.1
21.3.3	Diskvalifikation:	Fig. 1a
21.3.3.1	Den lagmedlem som bestraffas med diskvalifikation måste bytas ut direkt med ett korrekt spelarbyte om denne är på planen och måste lämna matchområdet under resten av matchen utan andra följder.	21.2.3
	<i>Kommentar:</i>	
	<i>Vid nationella matcher i Sverige ska en diskvalificerad lagmedlem befinna sig utom syn- och hörhåll för deltagarna i matchen.</i>	4.1.1 21.2.2
21.3.3.2	Våld eller hot om våld bestraffas med diskvalifikation utan andra följder.	4.1.1 21.2.1
21.3.3.3	Det andra grovt osportsliga uppträdandet i matchen av samma lagmedlem bestraffas med diskvalifikation utan andra följder.	
21.3.3.4	Det tredje osportsliga uppträdandet i matchen av samma lagmedlem bestraffas med diskvalifikation utan andra följder.	
	<i>Kommentar:</i>	
	<i>Vid nationella matcher i Sverige ska förstedomaren skicka in en ANMÄLAN till SVBF om en lagmedlem diskvalificerats.</i>	
21.4	TILLÄMPNING AV BESTRAFFNINGAR	
21.4.1	Alla bestraffningar för felaktigt uppträdande är personliga, gäller för hela matchen och skrivs in i matchprotokollet.	21.3 25.2.2.6
21.4.2	Upprepning av felaktigt uppträdande gjord av samma lagmedlem i samma match bestraffas progressivt (lagmedlemmen får en högre bestraffning vid varje bestraffningstillfälle).	4.1.1, 21.2, 21.3 Fig. 9
21.4.3	Utvisning eller diskvalifikation p g a sårande uppträdande eller angrepp behöver inte föregås av tidigare bestraffning.	21.2, 21.3
21.5	FELAKTIGT UPPTRÄDANDE FÖRE OCH MELLAN SET	
	Varje felaktigt uppträdande som inträffar före eller mellan set bestraffas enligt Regel 21.3 och hör till följande set.	18.1 21.2, 21.3

21.6 SAMMANFATTNING AV FELAKTIGT UPP- TRÄDANDE OCH BESTRAFFNINGSKORT

Fig. 11
(6a,6b,7,8)

Steg 1 (ej bestraffning)	Tillsägelse, inget kort	21.1
Steg 2 (ej bestraffning)	Tillrättavisning, gult kort	
Varning:	Rött kort	21.3.1
Utvisning:	Rött och gult kort (tillsammans)	21.3.2
Diskvalifikation:	Rött och gult kort (åtskilda)	21.3.3

KAPITEL ÅTTA

DOMARNA

22. FUNKTIONÄRSSTAB OCH **TILLVÄGAGÅNGSSÄTT**

22.1 SAMMANSÄTTNING

Funktionärsstaben vid en match består av följande personer:

- förstedomare 23
- andredomare 24
- sekreterare 25
- fyra (två) linjedomare 27

Deras placering visas i figur 10.

Vid FIVB-tävlingar och liknande, ska det finnas en assisterande sekreterare. 26

Kommentar:

Enl. SVBF's tävlingsbestämmelser krävs nationellt i allmänhet inte linjedomare.

22.2 TILLVÄGAGÅNGSSÄTT

22.2.1 Endast förste- och andredomaren får blåsa i visselpipa under matchen:

Kommentar:

Nationellt får sekreteraren blåsa i visselpipa i vissa fall (25.2)

22.2.1.1 Förstedomaren ger signal för serve som påbörjar spelet. 6.1.3, 12.3

22.2.1.2 Förste- och andredomaren ger signal för att avbryta spelet, förutsatt att de är säkra på att ett fel har begåtts och att de har identifierat felets art.

22.2.2 De får blåsa i visselpipa under ett spelavbrott för att visa att de ger tillåtelse till eller avvisar en lagbegäran. 5.1.2, 8.2

22.2.3 Omedelbart efter att domarna blåst i visselpipan för att avbryta spelet ska de visa med officiella tecken: 22.2.1.2
28.1

22.2.3.1 Om förstedomaren blåst ska denne visa följande i denna ordning: 12.2.2
Fig. 11(2)

a) servande lag

b) felet

c) spelaren/spelarna som gett upphov till avblåsningen (om det är nödvändigt).

22.2.3.2 Om andredomaren blåst ska denne visa följande:

a) felet

b) spelaren som gett upphov till avblåsningen (om det är nödvändigt).

c) servande lag, efter förstedomarens tecken.

I det här fallet visar förstedomaren bara servande lag, varken felet eller spelaren. 12.2.2
Fig. 11(2)

22.2.3.3 Vid felaktigt anfall av baklinjespelare eller libero får bägge domarna blåsa enligt 22.2.3.1 och 22.2.3.2 ovan. 12.2.2
13.3.3, 5
19.3.1.2
23.3.2.3d,e
Fig.11(21)

- 22.2.3.4 Vid dubbelfel visar båda domarna
- a) felet 17.3
Fig 11(23)
 - b) spelarna som gett upphov till avblåsningen (om det är nödvändigt). 12.2.2
Fig. 11(2)
- Därefter visar förstedomaren servande lag.

23. FÖRSTEDOMARE

23.1 PLACERING

Förstedomaren utför sina uppgifter sittande eller stående på en domarstol placerad vid ena änden av nätet. Hans/hennes ögonhöjd ska vara ca 50 cm högre än nätet.

Fig. 1a, b
Fig. 10

23.2 BEFOGENHETER

- 23.2.1 Förstedomaren leder matchen från början till slut. Han/hon har befogenhet över alla personer i funktionärsstaben och över lagmedlemmarna. Under matchen är hans/hennes beslut slutgiltiga. Han/hon har befogenhet att ändra andra funktionärs beslut som han uppfattat som felaktiga. Förstedomaren kan också byta ut en funktionär som inte utför sina uppgifter korrekt. 4.1.1
6.3
- 23.2.2 Förstedomaren kontrollerar också bollrullarnas och golvtorkarnas arbete. 3.3
- 23.2.3 Förstedomaren har befogenhet att bestämma om vilken sak som helst som har med spelet att göra inkluderat saker som inte framgår av reglerna.
- 23.2.4 Förstedomaren ska inte tillåta några diskussioner om sina beslut. Dock, om en kapten på plan önskar detta, ger förstedomaren en förklaring om tillämpningen eller tolkningen av reglerna som ett beslut är grundat på. 20.1.2
5.1.2.1
- Om kapten på plan inte håller med om förstedomarens förklaring och väljer att protestera mot beslutet, måste han/hon omedelbart förbehålla sig rätten att få protesten inskriven när matchen är slut. Förstedomaren måste ge kapten på plan denna rätt. 5.1.2.1
5.1.3.2
25.2.3.2
- 23.2.5 Förstedomaren har ansvaret att före och under matchen avgöra om spelområdet, utrustningen och förhållandena uppfyller kraven för spel. Kapitel 1
23.3.1.1

23.3 ANSVARSOMRÅDEN

- 23.3.1 Före matchen gör förstedomaren följande:
- 23.3.1.1 inspekterar spelområdets, bollarnas och utrustningens skick, Kapitel 1
23.2.5
 - 23.3.1.2 utför lottningen med lagkaptenerna, 7.1
 - 23.3.1.3 övervakar lagens uppvärmning. 7.2
- 23.3.2 Under matchen har förstedomaren befogenhet:
- 23.3.2.1 att ge lagen tillsägelser/tillrättavisningar, 21.1
16.2, 21.2
 - 23.3.2.2 att bestraffa felaktigt uppträdande och fördröjningar, Fig. 9, Fig. 11
(6a,6b,7,8,25)
- 23.3.2.3 att besluta om:
- a) fel som servaren gör och servande lags uppställning, inklusive skärm, 7.5, 12.4, 5
12.7.1, Fig. 4, 6,
11(12,13)
 - b) fel i bollbehandling, 9.3
Fig. 11(16,17)
 - c) fel ovanför nätet och felaktig nätberöring framför allt på 11.3.1, 11.4.1

anfallande lags sida,	11.4.4, Fig 11(20)
d) felaktigt anfall av libero och av baklinjespelare,	13.3.3, 13.3.5 24.3.2.4, Fig. 8 Fig. 11 (21)
e) felaktigt anfall av en spelare, på en boll som spelats med fingerslag av en libero i anfallsområdet,	1.4.1, 13.3.6 24.3.2.4 Fig 8, 11(21)
f) boll som passerar under nät.	8.4.5, 24.3.2.7 Fig. 5(a) Fig 11(22)
g) fullbordat block av baklinjespelare eller blockeringsförsök av libero.	14.6.2, 6 Fig 11(12)
h) boll som passerar nätet helt eller delvis utanför passerområdet mot motståndarsidan eller berör den närmaste antennen.	24.3.3, 25.2.3.3
23.3.3 Efter matchen kontrollerar och signerar han/hon matchprotokollet.	

24. ANDREDOMARE

24.1 PLACERING

Andredomaren utför sina uppgifter stående utanför planen vid stolpen på motsatta sidan som, och vänd mot förstedomaren.	Figur 1a, b Figur 10
---	-------------------------

24.2 BEFOGENHETER

24.2.1 Andredomaren är förstedomarens medhjälpare, men har också sitt eget ansvarsområde. Skulle förstedomaren inte kunna fortsätta sitt arbete kan andredomaren ersätta denne.	24.3
24.2.2 Andredomaren kan, utan att blåsa i visselpipan, också ge tecken för fel utanför sitt ansvarsområde, men ska inte insistera på dem inför förstedomaren.	24.3
24.2.3 Andredomaren kontrollerar sekreterarens(-nas) arbete.	25.2, 26.2
24.2.4 Andredomaren övervakar lagmedlemmarna på spelarbänkarna och rapporterar felaktigt uppträdande till förstedomaren.	4.2.1
24.2.5 Andredomaren kontrollerar spelarna i uppvärmningsområdena.	4.2.3
24.2.6 Andredomaren tillåter de reglementsensliga spelavbrotten, kontrollerar deras längd och nekar felaktiga begäranden.	15, 15.11 25.2.2.3
24.2.7 Andredomaren kontrollerar hur många time-outer och byten som varje lag har tagit och rapporterar andra time-out och femte och sjätte bytet till förstedomaren och berörd tränare.	15.1 25.2.2.3
24.2.8 Om en spelare blir skadad tillåter andredomaren ett extra spelarbyte eller tillåter 3 minuters återhämtningstid.	15.7 17.1.2
24.2.9 Andredomaren kontrollerar golvet skick, huvudsakligen i anfallsområdet. Han/hon kontrollerar också, under matchen, att bollarna fortfarande är reglementsensliga.	1.2.1 3.
24.2.10 Andredomaren övervakar lagmedlemmarna i straffrutorna och rapporterar felaktigt uppträdande till förstedomaren. Vid FIVB-tävlingar och liknande, utförs uppgifterna vid 24.2.5 och 24.2.10 av Reservdomaren.	1.4.6 21.3.2

24.3 ANSVARSOMRÅDEN

- 24.3.1 I början av varje set, vid sidbyte i avgörande set och närhelst det är nödvändigt, kontrollerar andredomaren att den aktuella uppställningen på planen överensstämmer med rotationslapparna. 5.2.3.1
7.3.2
7.3.5
18.2.2
- 24.3.2 Under matchen beslutar andredomaren om, blåser och ger tecken för:
- 24.3.2.1 intrång på motståndarnas planhalva och utrymmet under nätet, 1.3.3, 11.2,
Fig. 5a,11(22)
- 24.3.2.2 uppställningsfel begånget av mottagande lag, 7.5, Fig.4, 11(13)
- 24.3.2.3 felaktig beröring av nätet först och främst på blockeringsidan eller antennen på den egna sidan av planen, 11.3.1
- 24.3.2.4 felaktig blockering av baklinjespelare eller blockeringsförsök av liberon, eller felaktigt anfall av baklinjespelare eller libero. 13.3.3
14.6.2, 14.6.6
23.3.2.3d,e,g
Fig. 11(12, 21)
- 24.3.2.5 bollens beröring med främmande föremål 8.4.2, 8.4.3
- 24.3.2.6 bollens beröring med golvet då förstedomaren inte har möjlighet att se beröringen. Fig. 11(15)
- 24.3.2.7 boll som passerat nätets lodräta plan in på motståndarnas planhalva helt eller delvis genom det yttre passerområdet, eller berör den närmaste antennen. 8.3
8.4.3, 8.4.4
Fig. 5a, 11(15)
- 24.3.3 Efter matchen signerar han/hon matchprotokollet. 23.3.3, 25.2.3.3

25. SEKRETERARE

25.1 PLACERING

Sekreteraren utför sina uppgifter sittande vid sekreterarbordet på motsatta sidan som, och vänd mot förstedomaren. Fig. 1a, 1b
Fig. 10

25.2 ANSVARSOMRÅDEN

Sekreteraren för matchprotokollet enligt reglerna och samarbetar med andredomaren.

Han/hon använder en summer eller annan ljudanordning för att ge signal till domarna gällande sekreterarens skyldigheter.

- 25.2.1 Före match och set gör sekreteraren följande:
- 25.2.1.1 Antecknar fakta om matchen och lagen, inklusive liberons/liberornas nummer och namn, enligt gällande förfarande och ser till att lagkaptenerna och tränarna undertecknar matchprotokollet. 4.1, 5.1.1
5.2.2, 7.3.2
19.1.2, 19.4.2.6
5.2.3.1, 7.3.2
- 25.2.1.2 Skriver in lagens startrotationsordningar enligt rotationslapparna (eller kollar elektroniskt inlämnade uppgifter). 5.2.3.1
Om han/hon inte får rotationslapparna i tid ska han/hon omedelbart meddela andredomaren. 6.1
- 25.2.2 Under matchen gör sekreteraren följande: 12.2
- 25.2.2.1 Antecknar vunna poäng. 15.1, 15.4.1
- 25.2.2.2 Kontrollerar lagens serveordningar och meddelar domarna varje oriktighet direkt efter det att serven slagits. 15.10.3c
24.2.6, 24.2.7
- 25.2.2.3 Visar och gör begäran om spelarbyte giltig-a med hjälp av summer, kontrollerar antalet-en, skriver in spelarbyten-a och time-outer och meddelar andredomaren. 15.11
- 25.2.2.4 Meddelar domarna vid felaktig begäran om spelavbrott. 6.2, 15.4.1
18.2.2
- 25.2.2.5 Meddelar domarna när varje set är slut och när ett lag vinner den 8:e poängen i avgörande set. 15.11.3, 16.2,
21.3

25.2.2.6	Antecknar tillrättavisningar, bestraffningar och felaktiga begäranden.	15.7, 17.1.2
25.2.2.7	Antecknar alla andra händelser enligt andredomarens instruktioner, d v s extra spelarbyten, återhämtningstid, förlängda avbrott, yttre störning, nyinsatt libero etc.	17.2, 17.3 19.4
25.2.2.8	Kontrollerar tiden mellan set.	18.1
25.2.3	Vid matchens slut gör sekreteraren följande:	6.3
25.2.3.1	Antecknar matchresultatet.	5.1.2.1
25.2.3.2	Vid protest, efter en tidigare tillåtelse från förstedomaren, skriver han/hon eller tillåter lagkaptenen att skriva ett utlåtande om händelsen som protesten avser.	5.1.3.2 23.2.4
25.2.3.3	Efter att själv ha undertecknat matchprotokollet ser han/hon till att lagkaptenerna och sedan domarna undertecknar matchprotokollet.	5.1.3.1 23.3.3 24.3.3

26. ASSISTERANDE SEKRETERARE

Kommentar:

Vid nationellt spel i Sverige är det inte nödvändigt att ha assisterande sekreterare.

26.1	PLACERING	22.1
	Den assisterande sekreteraren utför sina uppgifter sittande bredvid sekreteraren vid sekreterarbordet .	Fig. 1a, 1b Fig. 10
26.2	ANSVARSOMRÅDEN	19.3
	Den assisterande sekreteraren för protokollet för liberobyten. Han/hon hjälper sekreteraren med de administrativa uppgifterna. Om sekreteraren inte kan fortsätta sitt arbete, går den assisterande sekreteraren in på dennes plats.	
26.2.1	Före match och set gör den assisterande sekreteraren följande:	
26.2.1.1	förbereder liberoprotokollet.	
26.2.1.2	förbereder reservmatchprotokollet.	
26.2.2	Under matchen gör den assisterande sekreteraren följande:	
26.2.2.1	antecknar uppgifter som hör till liberobyten och nyutsedd libero.	19.3.1.1, 19.4
26.2.2.2	meddelar domarna om fel beträffande liberobyten med summer.	19.3.2
26.2.2.3	startar och stoppar tidtagningen vid tekniska time-outer.	15.4.1
26.2.2.4	sköter den manuella resultattavlan på sekreterarbordet.	
26.2.2.5	kontrollerar att resultattavlorna visar lika.	25.2.2.1
26.2.2.6	uppdaterar reservmatchprotokollet vid behov och ger det till sekreteraren.	25.2.1.1
26.2.3	Vid matchens slut gör den assisterande sekreteraren följande:	
26.2.3.1	undertecknar liberoprotokollet och lämnar det för kontroll.	
26.2.3.2	undertecknar matchprotokollet.	
	Vid FIVB-tävlingar och liknande, där elektroniskt matchprotokoll används samarbetar den assisterande sekreteraren med sekreteraren vid spelarbyten för att andredomaren ska veta vilket lag som har gjort en begäran, och känna till liberobyten.	

27. LINJEDOMARE

27.1 PLACERING

Om endast två linjedomare används står de vid planens hörn till höger om respektive domare, diagonalt mot varandra 1-2 m från hörnet.

Fig. 1a, b
Fig. 10

De kontrollerar både bas- och sidlinjen vid sitt hörn.

Vid FIVB-tävlingar och liknande är det obligatoriskt med fyra linjedomare.

De står i friområdet 1-3 m från varje hörn av spelplanen i den tänkta förlängningen av den linje som de ska kontrollera.

Fig. 10

27.2 ANSVARSOMRÅDEN

27.2.1 Linjedomarna utför sina uppgifter med hjälp av flaggor (40x40 cm) för att visa:

Fig. 12

27.2.1.1 ”in” eller ”ut” varje gång en boll landar i närheten av linjen/linjerna de kontrollerar.

8.3, 8.4
Fig. 12 (1,2)

27.2.1.2 beröring av mottagande lag om en boll gått ”ut”.

8.4, Fig. 12(3)

27.2.1.3 när bollen berör antennen, servar och lagets tredje beröring som passerar nätet utanför passerområdet etc.

8.4.3, 4,10.1.1
Fig. 5a, 12(4)

27.2.1.4 om någon spelare (förutom servaren) står utanför sin planhalva i serveögonblicket.

7.4, 12.4.3
Fig. 12(4)

27.2.1.5 servarens fotfel

12.4.3

27.2.1.6 beröring av de 80 översta cm av antennen på den egna sidan av planen av en spelare som gör en spelhandling eller stör spelet

11.3.1, 11.4.4
Fig. 3, 12(4)

27.2.1.7 om en boll passerar nätet utanför passerområdet mot motståndarnas planhalva eller berör antennen på hans/hennes sida av planen.

10.1.1
Fig. 5a, 12(4)

27.2.2 På förstedomarens begäran måste en linjedomare upprepa sitt tecken.

28. OFFICIELLA TECKEN

28.1 DOMARTECKEN

Domarna ska med officiella domartecken visa varför de har blåst (felet som begåtts eller anledningen till det påkallade spelavbrottet). Domartecknet ska hållas kvar en stund, och om det visas med en hand ska det visas med den hand som är närmast det lag som har gjort ett fel eller en begäran.

Fig. 11

28.2 LINJEDOMARNAS TECKEN

Linjedomarna ska med officiella flaggtecken visa det fel man gett tecken för och hålla kvar tecknet en stund.

Fig. 12

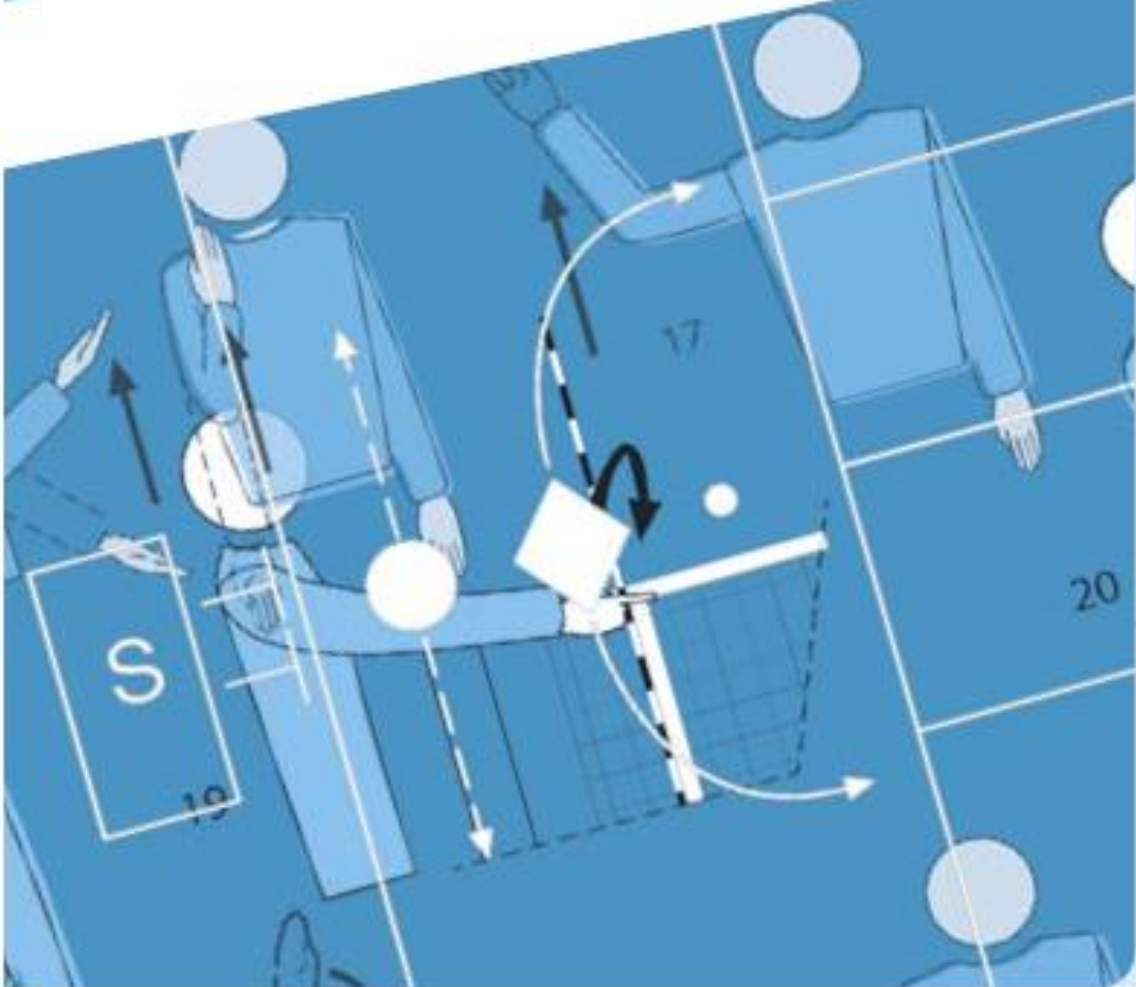
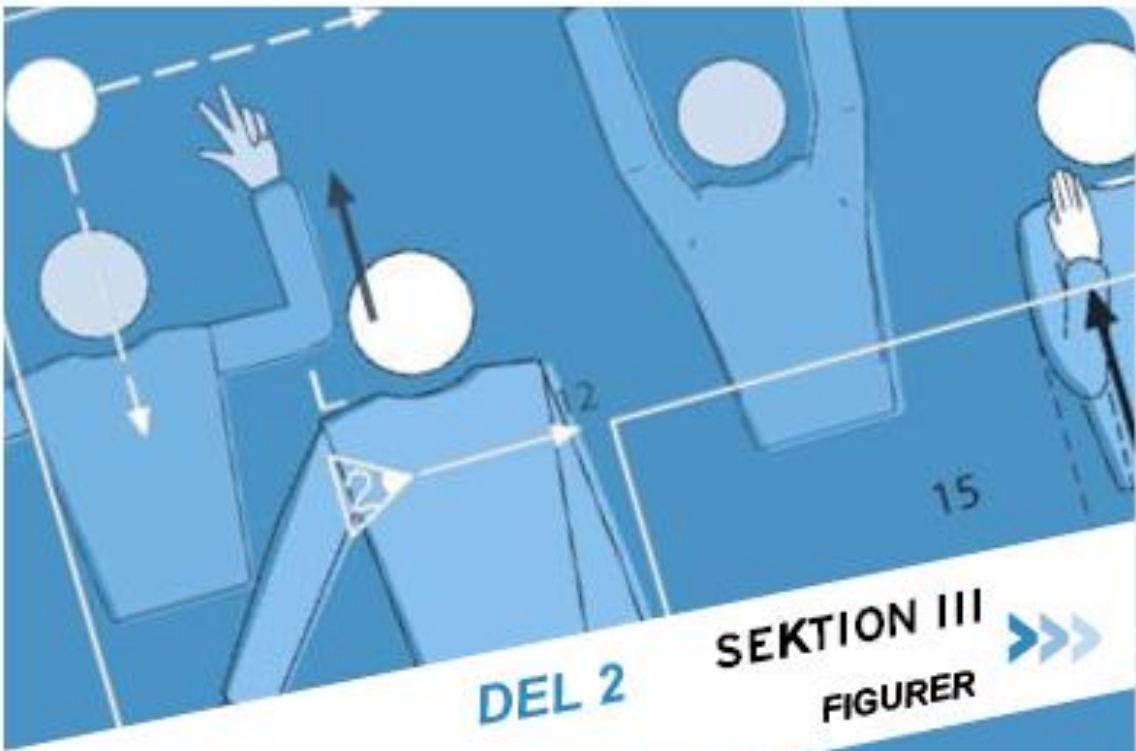
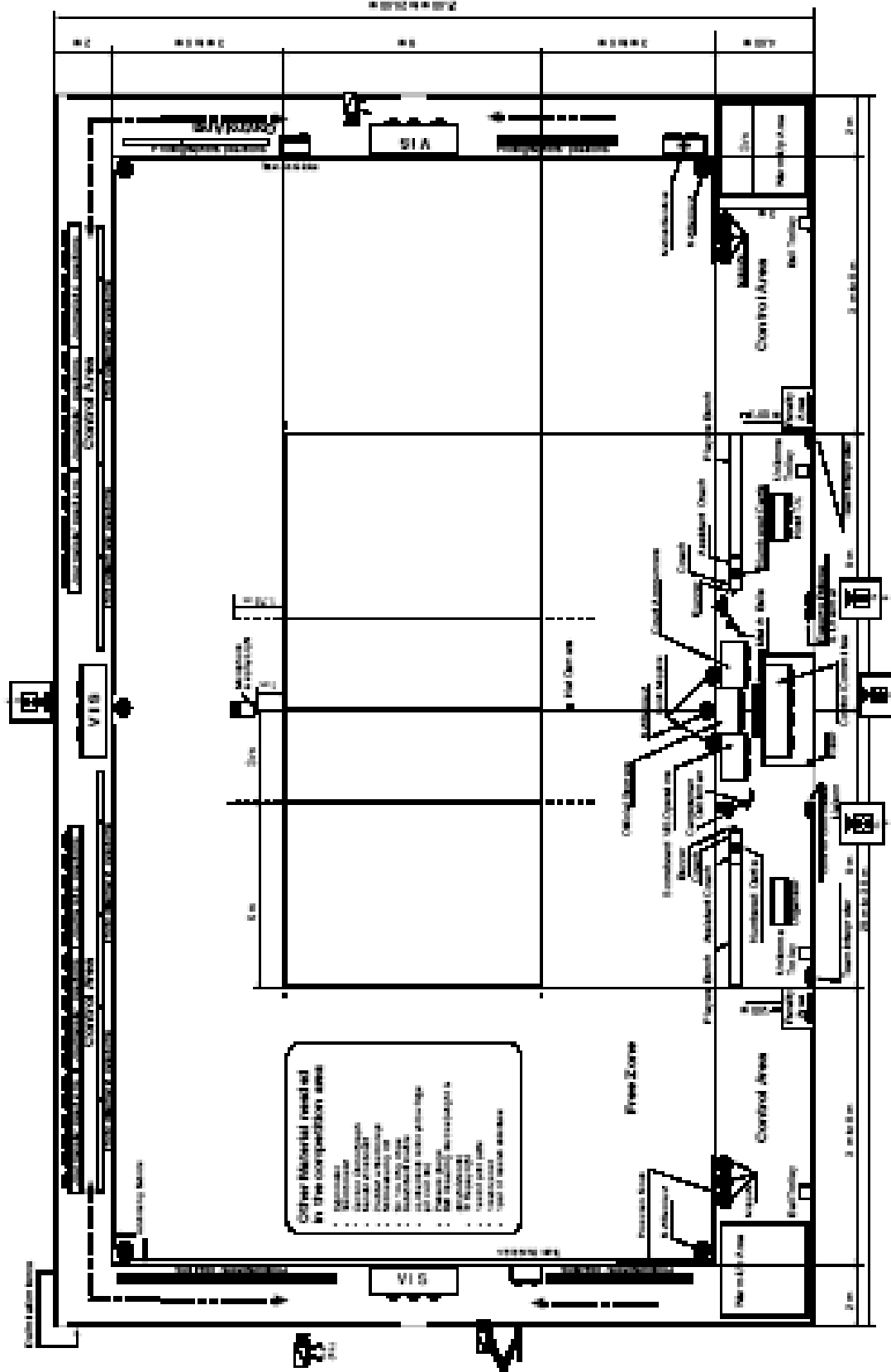

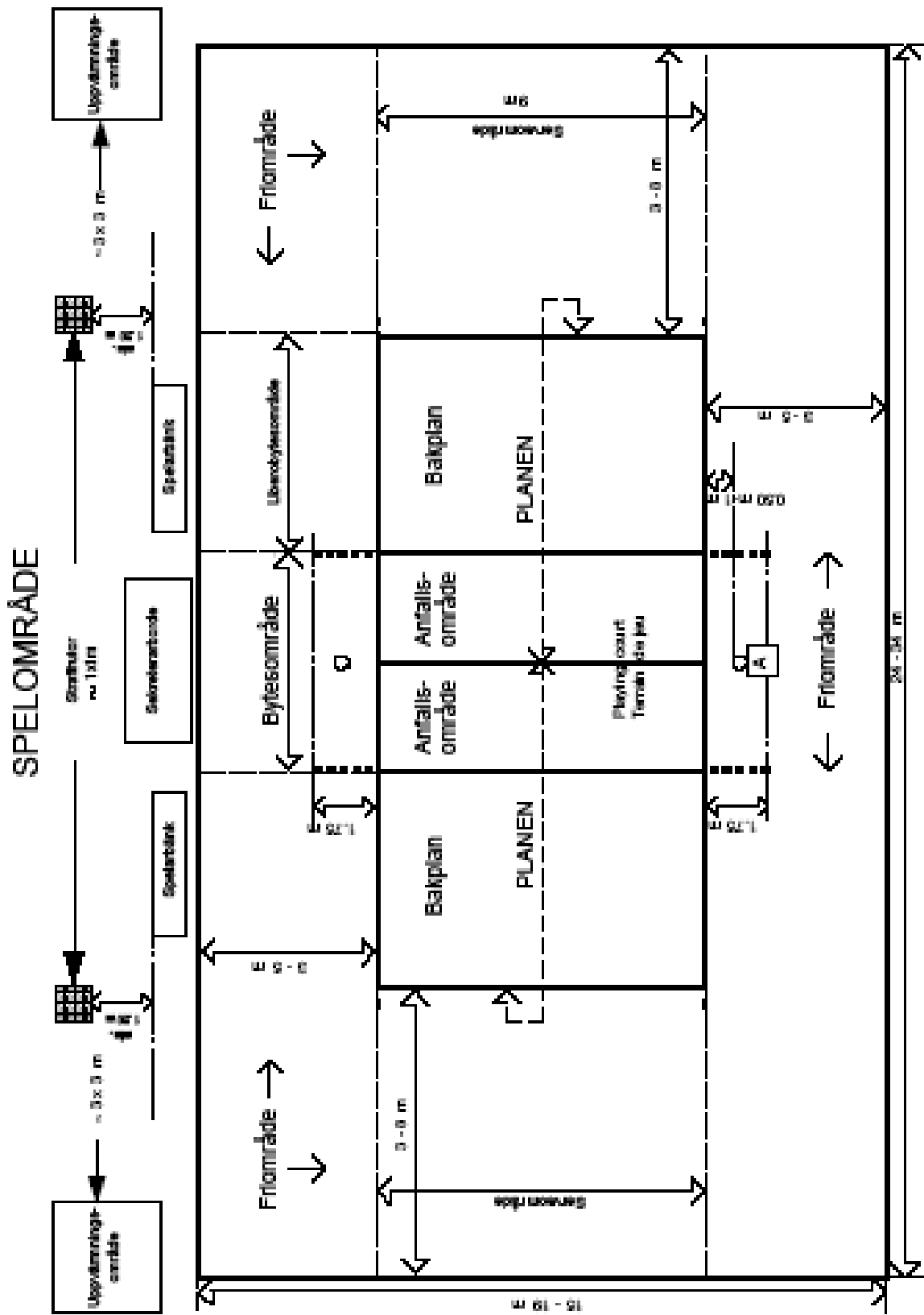
Fig 1a

Tävlingsområde (För detaljer, se FIVB's Regelbok på engelska)

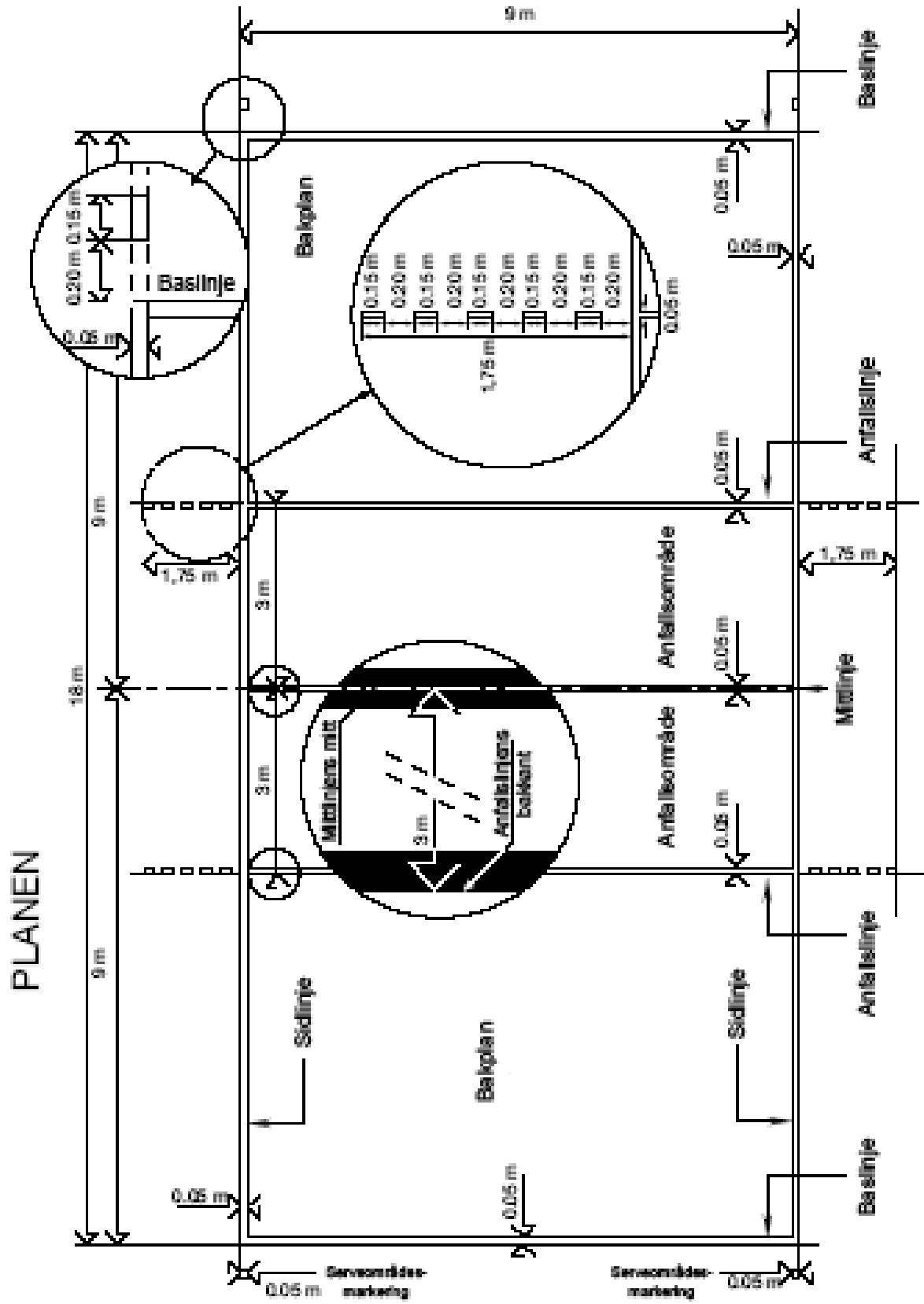
Figur 1b

Spelområde

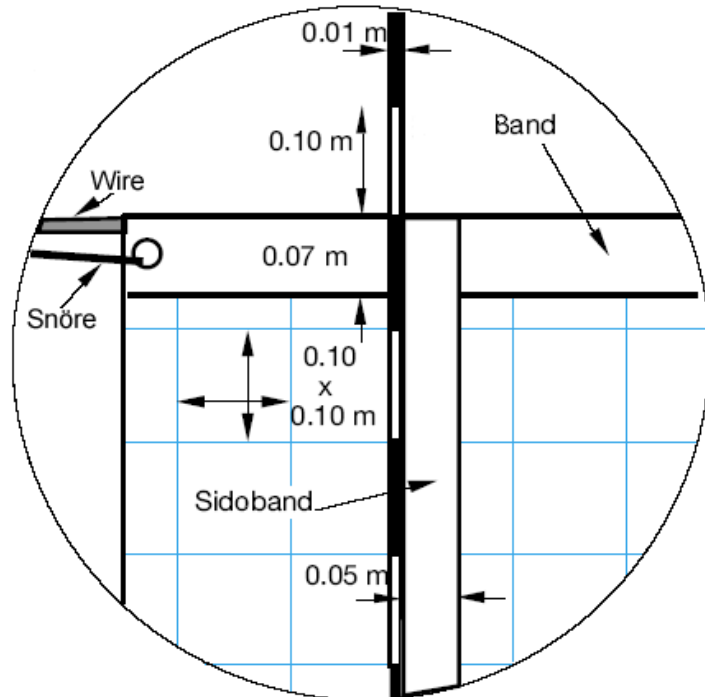
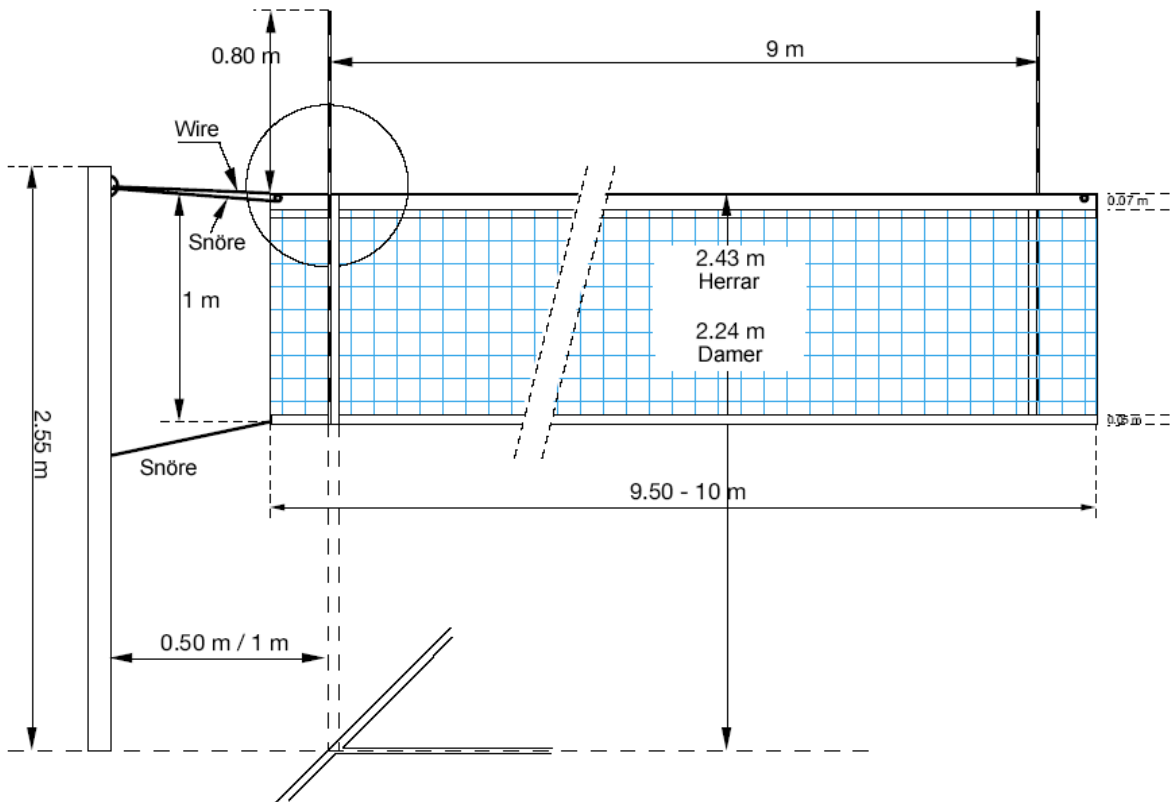
Figur 2

Planen

Figur 3

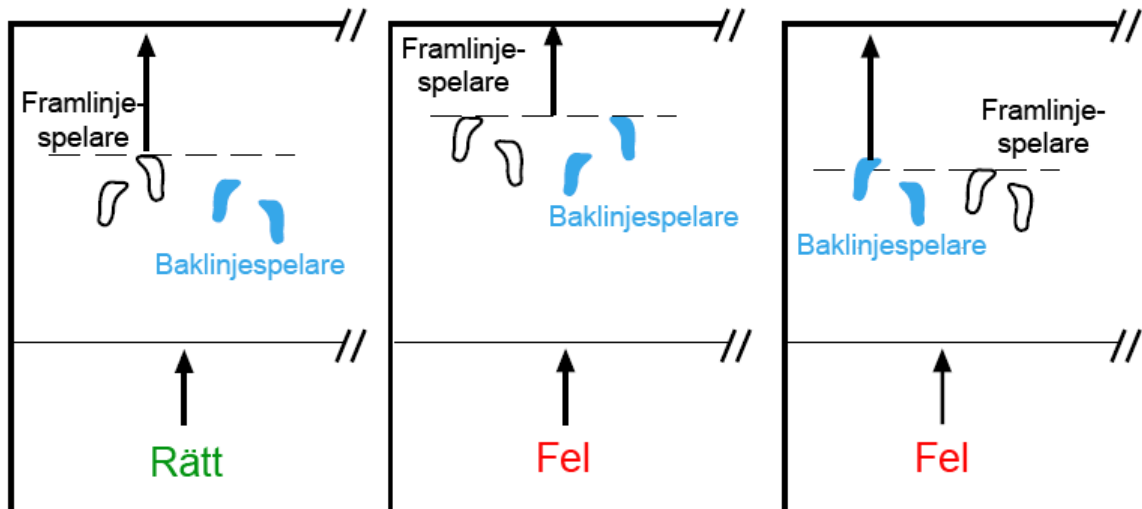
Nätet

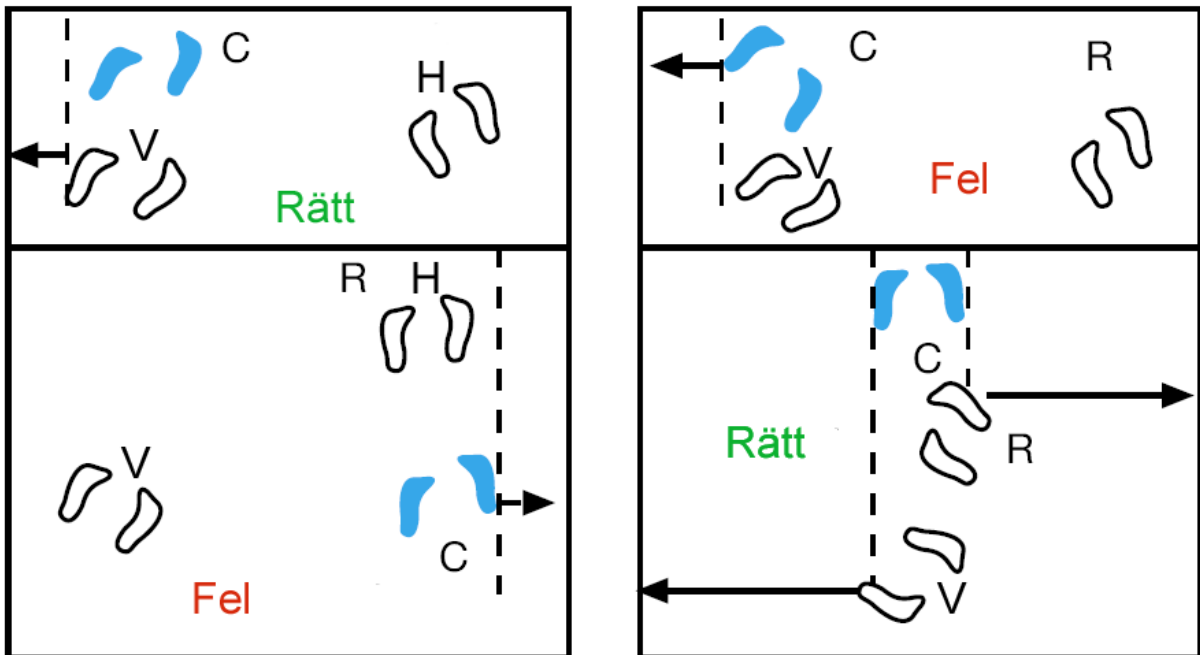
Figur 4

Spelarnas placering

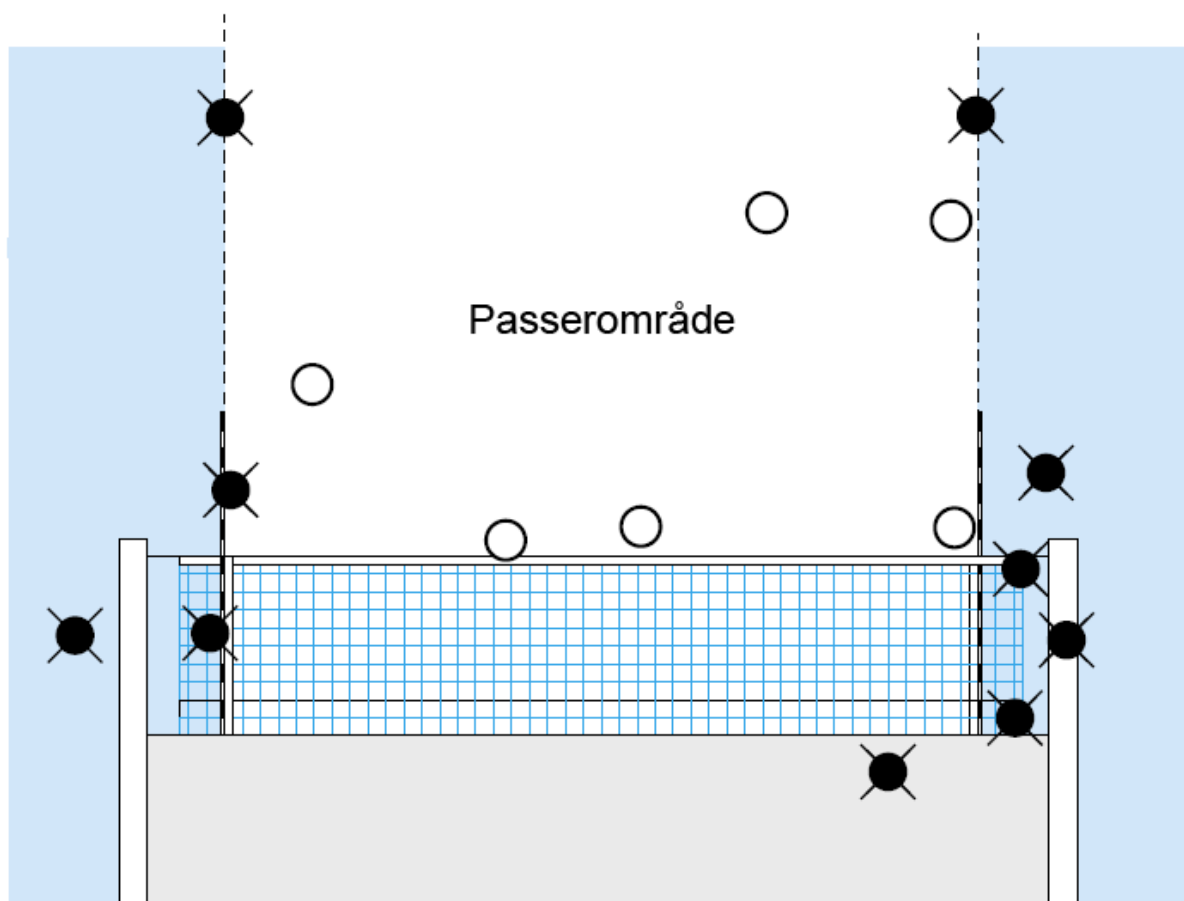
Spelares placering i djupled

Spelares placering i sidled

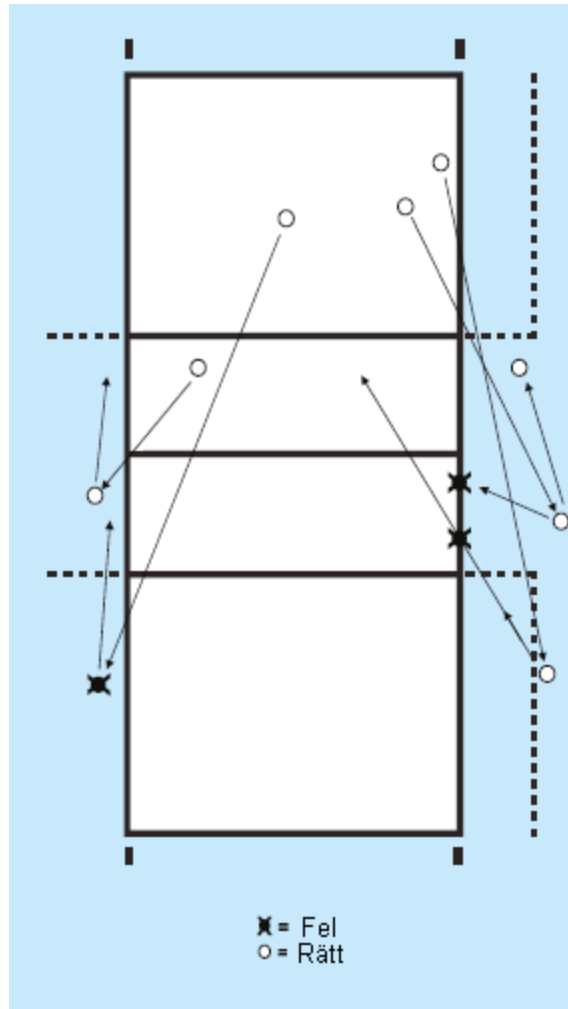
Figur 5a
Boll som passerar nätet mot motståndarnas planhalva

- ⊗ = Fel
- = Korrekt passering

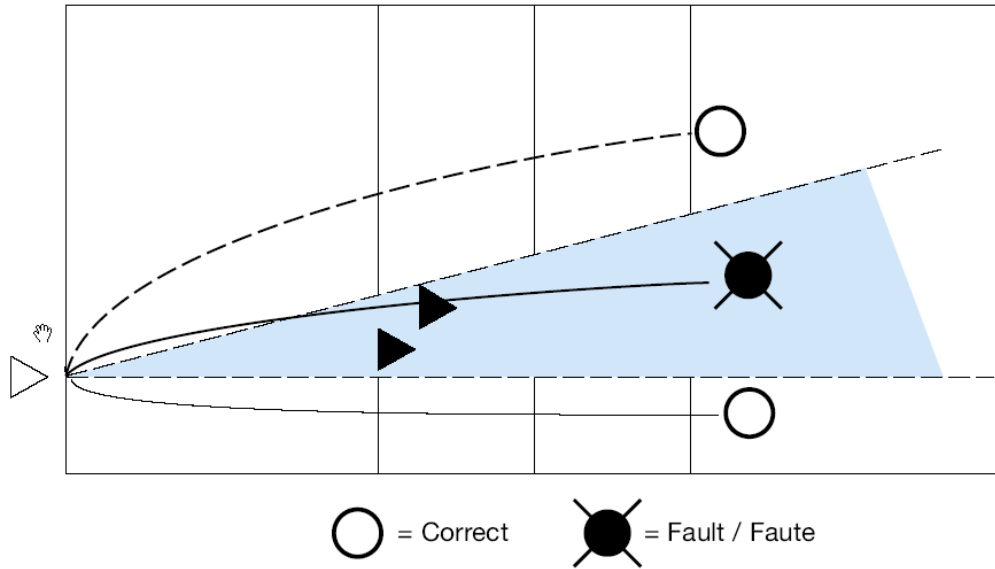
Figur 5b

Boll som passerar nätet mot motståndarnas friområde

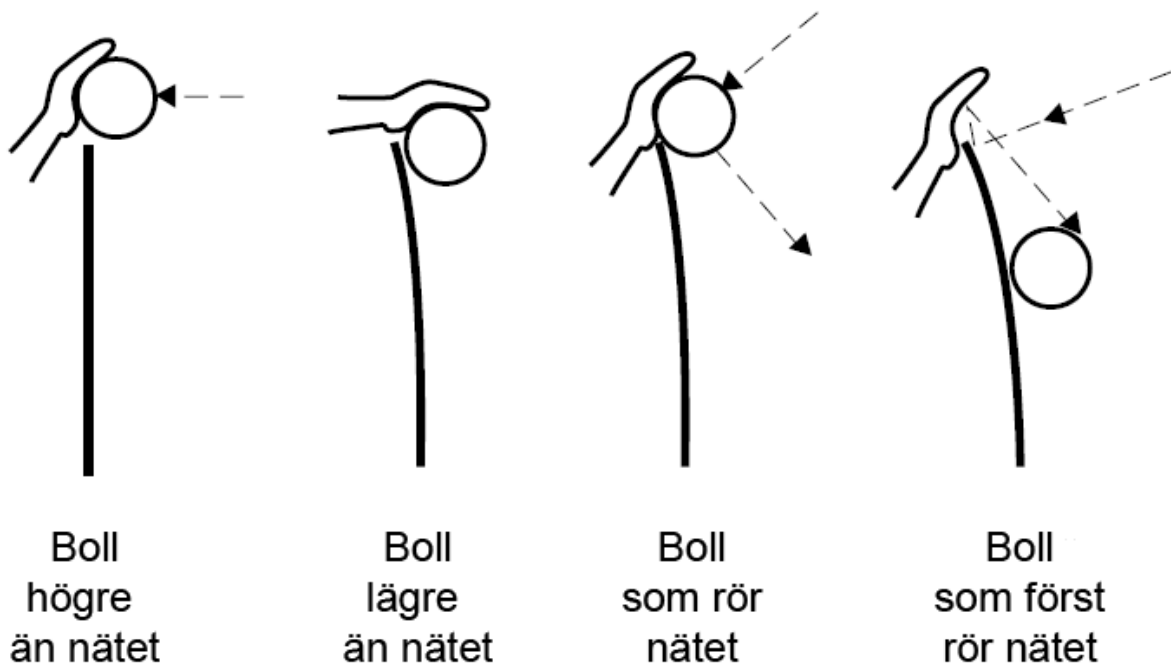
Figur 6

Kollektiv skärm

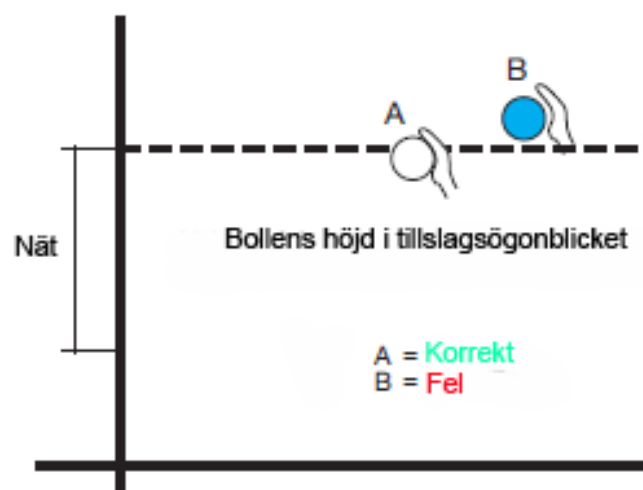
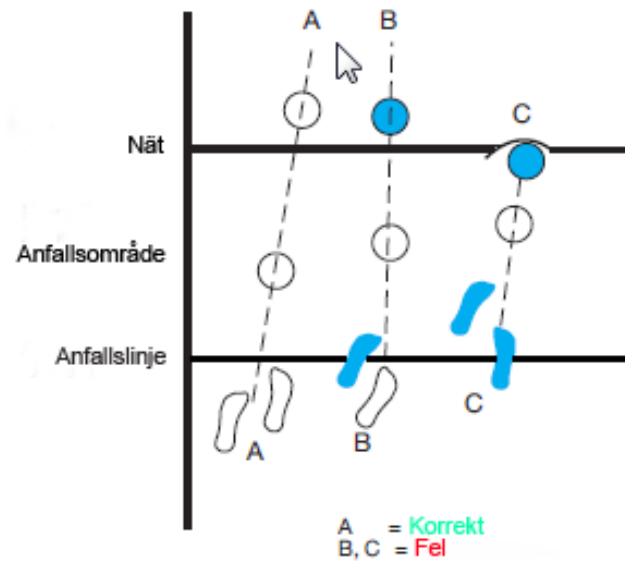
Figur 7

Fullbordad blockering

Figur 8

Anfall av baklinjespelare

Figur 9

Bestraffningstrappan för felaktigt uppträdande

KATEGORIER		LAGMEDLEM	BESTRAFFNING	KORT	FÖLJD
Ringa osportsligt uppträdande	Steg 1	Någon lagmedlem	Ej bestraffning	Inget	Förebyggande
	Steg 2	Någon lagmedlem	Ej bestraffning	Gult	Förebyggande
	Upprepning		Varning	Se nedan	Se nedan
Osportsligt uppträdande	Första gången	Någon lagmedlem	Varning	Rött	Förlorad boll
	Andra gången	Samma lagmedlem	Utvisning	Rött+Gult tillsammans	**Ska lämna spelområdet och vara i bestraffningsrutan resten av setet
	Tredje gången	Samma lagmedlem	Diskvalifikation	Rött+Gult åtskilda	**Ska lämna tävlingsområdet för resten av matchen
Grovt osportsligt uppträdande	Första gången	Någon lagmedlem	Utvisning	Rött+Gult tillsammans	**Ska lämna spelområdet och vara i bestraffningsrutan resten av setet
	Andra gången	Samma lagmedlem	Diskvalifikation	Rött+Gult åtskilda	**Ska lämna tävlingsområdet för resten av matchen
*Väld	Första gången	Någon lagmedlem	Diskvalifikation	Rött+Gult åtskilda	**Ska lämna tävlingsområdet för resten av matchen

* Även hot om våld.

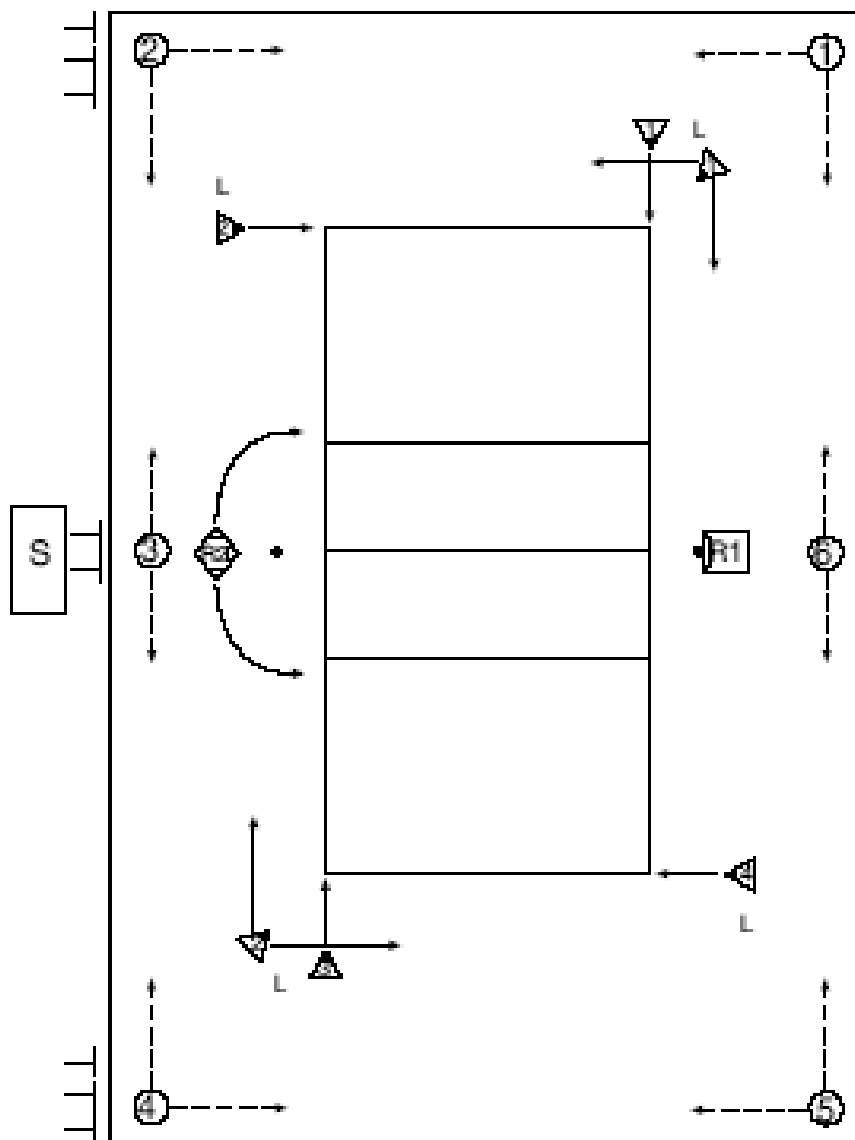
**Vid nationella matcher i Sverige gäller, att en utvisad/diskvalificerad lagmedlem ska befinna sig utom syn- och hörhåll för deltagarna i matchen.

Bestraffningstrappan för fördröjning

KATEGORI			BESTRAFFNING	KORT	FÖLJD
Fördröjning	Första gången	Någon lagmedlem	Tillrättavisning för fördröjning	Tecken nr 25 med Gult kort	Förebyggande - ingen påföljd
	Andra och följande gånger	Någon lagmedlem	Varning för fördröjning	Tecken nr 25 med Rött kort	Poäng och serve till motståndarna

Figur 10

Funktionärsstabens och medhjälparnas placering

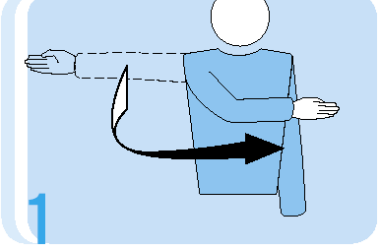
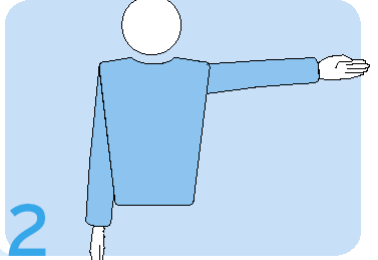
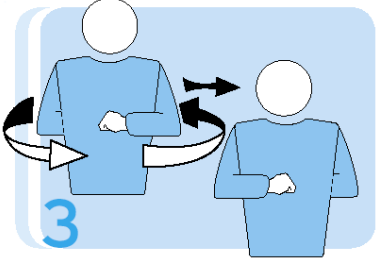
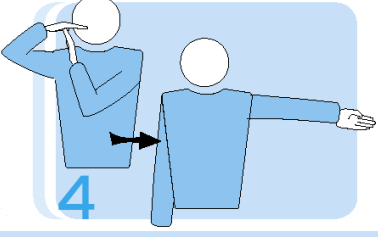
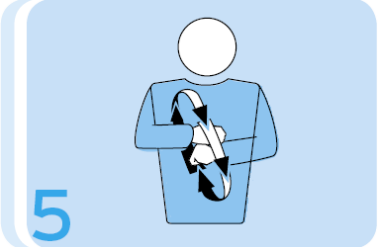

- R1 = Förstedomare
- ◆ R2 = Andredomare
- S = Sekreterare
- ▶ 2 = Linjedomare (numrerade 1-4)
- ④ = Bollrullare (numrerade 1-6)
- | = Golvtorkare

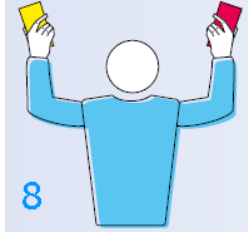

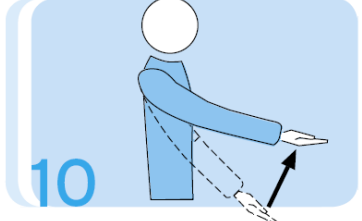
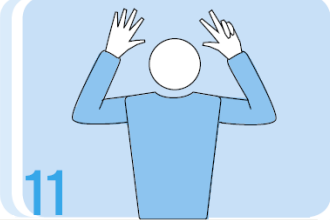
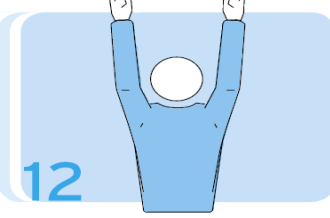
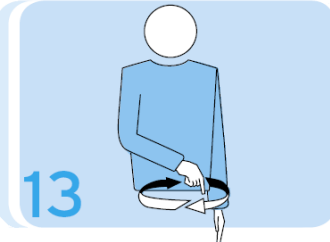
Figur 11

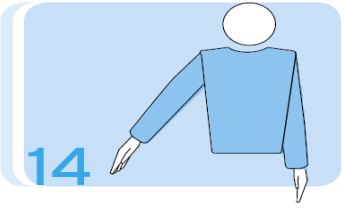
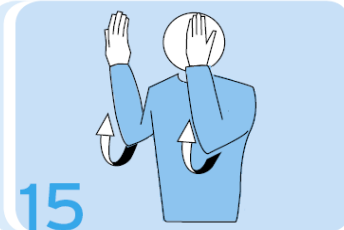

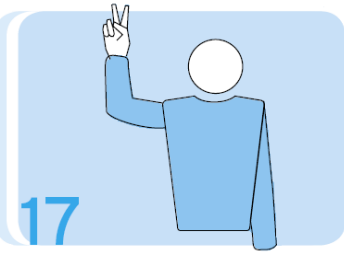
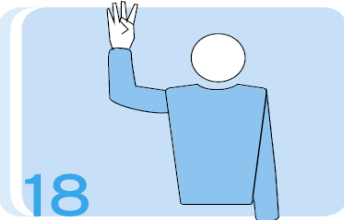
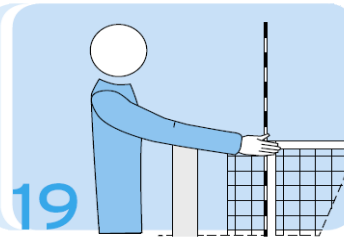

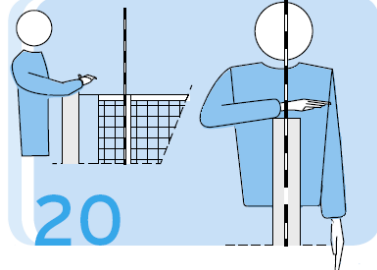
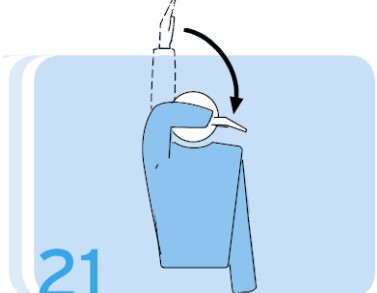
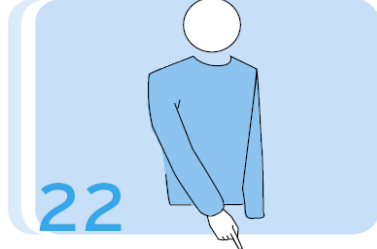

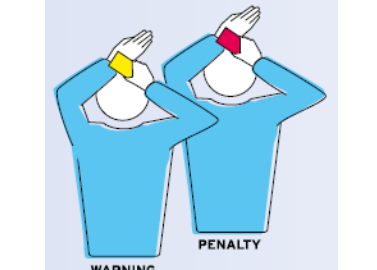
Spelhändelse

Domartecken

	Visas av ☐ 1:e	
Igångsättande av serve	För den utsträckta armen i servens riktning	
	Visas av ☐ 1:e ☐ 2:e	
Lag som ska serva	Sträck ut armen åt det servande lagets sida	
	Visas av ☐ 1:e	
Sidbyte	Gör en roterande rörelse med armarna	
	Visas av ☐ (1:e) ☐ 2:e	
Time-out	Håll ena handens handflata över den andra handens lodräta fingrar. Visa sen mot laget som tagit TO.	
	Visas av ☐ (1:e) ☐ (2:e)	
Spelarbyte	Gör en cirklande rörelse med underarmarna	
	Visas av ☐ 1:e	
Varning Utvisning	Visa gult kort för tillrättavisning och rött kort för varning	

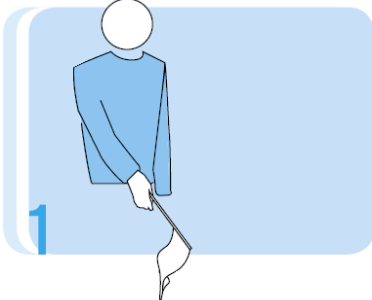
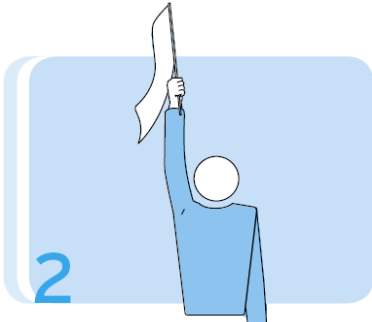
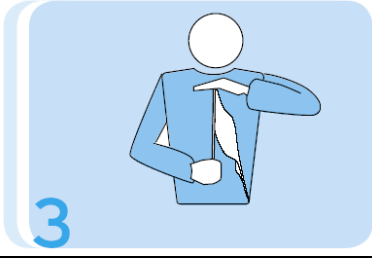
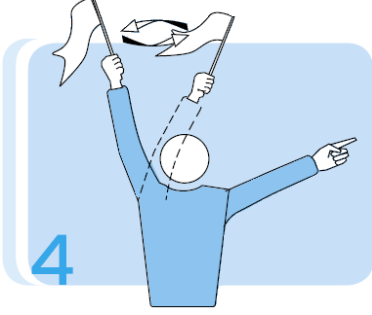

Spelhändelse		Domartecken
Utvisning	Visas av <input type="text" value="1:e"/> Håll båda korten tillsammans i ena handen	
Diskvalifikation	Visas av <input type="text" value="1:e"/> Håll korten i varsin hand	
Set- eller matchslut	Visas av <input type="text" value="1:e"/> <input type="text" value="(2:e)"/> Korsa underarmarna framför bröstet med öppna händer	
Bollen har inte släppts vid servens tillslag	Visas av <input type="text" value="1:e"/> Lyft den utsträckta armen med handflatan uppåt	
Försening av serve	Visas av <input type="text" value="1:e"/> Håll upp åtta fingrar	
Blockeringsfel Skärm	Visas av <input type="text" value="1:e"/> <input type="text" value="2:e"/> Lyft båda armarna rakt upp med handflatorna framåt	
Uppställnings- eller rotationsfel	Visas av <input type="text" value="1:e"/> <input type="text" value="2:e"/> Gör en cirklande rörelse med pekfingeret	

Spelhändelse		Domartecken
Boll "inne"	Visas av ☐ 1:e ☐ (2:e) Peka med rak arm och raka samlade fingrar mot golvet	
Boll "ute"	Visas av ☐ 1:e ☐ 2:e Håll upp underarmarna med öppna händer, handflatorna bakåt	
För lång beröring, hållen boll	Visas av ☐ 1:e Lyft underarmen sakta med handflatan uppåt	
Dubbelslag	Visas av ☐ 1:e Håll upp två särade fingrar	
Fyra slag	Visas av ☐ 1:e Håll upp fyra särade fingrar	
Nätberöring av en spelare, Serve som rör nätet mellan antennerna och inte går över	Visas av ☐ 1:e ☐ 2:e Håll handen ovanpå nätets överkant eller mot sidan av nätet, beroende på felet	

Spelhändelse		Domartecken
Felaktig översträckning	Visas av ☐ 1:e Håll handen en bit ovanför nätet med handflatan nedåt	
Felaktigt anfall: av baklinjespelare eller vid motståndarnas serve	Visas av ☐ 1:e ☐ 2:e Gör en nedåtgående rörelse med underarmen, öppen hand	
Intrång på mot- ståndarnas planhalva eller boll som passerar under nät	Visas av ☐ 1:e ☐ 2:e Peka på mittlinjen	
Dubbelfel eller omboll	Visas av ☐ 1:e Håll båda tummarna rakt upp	
Bollberöring (touch)	Visas av ☐ 1:e ”Borsta av” fingrarna på ena handen, som hålls lodrätt med handflatan mot dig, med den andra handens fingrar, åt vänster resp. höger sida	
Fördröjning	Visas av ☐ 1:e Håll ena handen, med gult respektive rött kort, framför andra handens handled	

Figur 12

Spelhändelse		Linjedomarstecken
Boll "inne"	Visas av LD Peka med rak arm och rak flagga mot golvet	
Boll "ute"	Visas av LD Peka med rak arm och rak flagga mot taket	
Bollberöring (touch)	Visas av LD	
Antenn	Visas av LD Vifta med flaggan och peka på antennen med andra handen	
Ej möjligt att bedöma	Visas av LD Korsarmarna framför bröstet	

DEL III

Definitioner

Övers anm: "Områden" heter "zones" eller "areas" på eng. Därför återges äv. delar av den engelska texten.

Tävlingsområdet	Tävlingsområdet är en korridor runt planen och friområdet, som innefattar hela området fram till yttre avspärningar eller avgränsningar. (se figur 1a).
Zones Områden	<i>These are the sections within the playing area (i.e. playing court and free zone) as defined for a specific purpose (or with special restrictions) within the rule text.</i> Detta är delar av spelområdet (dvs. planen och friområdet) som är avsedda för något speciellt ändamål (eller med särskilda restriktioner) enligt reglerna. De är: Anfallsområdet, serveområdet, bytesområdet, friområdet, bakplanen och liberobytesområdet.
Areas Områden	<i>These are sections of the floor OUTSIDE the free zone, identified by the rules as having a specific function. These include Warm up Area and Penalty Area.</i> Detta är delar av golvet UTANFÖR friområdet, som enligt reglerna är avsedda för särskilda ändamål. De är: Uppvärmningsområde och straffrutor.
Området under nät	Detta är området som begränsas uppåt av nätets underkant och repen som fäster denna vid stolparna, sidledes av stolparna, och nedåt av golvet.
Passerområde	Passerområdet begränsas av det horisontella bandet i nätets överkant, antennerna och deras förlängningar samt taket Bollen måste passera till motståndarnas planhalva genom passerområdet.
Området utanför passerområdet	Området utanför passerområdet den del av nätets vertikala plan som är utanför både passerområdet och området under nät
Bytesområde	Detta är den del av friområdet där spelarbyten genomförs.
Förutom enligt avtal med FIVB	Denna formulering säger att även om normer och specifikationer beträffande utrustning och anordningar är reglerade, så finns det tillfällen när särskilda åtgärder kan vidtas av FIVB för att främja volleyboll eller för att prova nya förutsättningar.
FIVB normer	Tekniska specifikationer eller begränsningar som fastställts av FIVB gentemot dem som tillverkar utrustning.
Straffruta	På varje sida av tävlingsområdet finns en straffruta placerad bakom respektive baslinjes förlängning, utanför friområdet, och placerad minst 1,5 m bakom den bakre delen av lagets bänk.
Fel	1. En spelaktion som är mot reglerna. 2. En annan regelöverträdelse än en spelaktion.
Dribbling med händerna	Med dribbling med händerna menas att studsa bollen (vanligtvis som förberedelse för uppkast vid serve). Andra förberedelser kan innefatta (bland andra) att flytta bollen mellan händerna.
Teknisk time-out	Denna föreskrivna time-out är, utöver time-outer, till för att främja volleyboll genom analys av spelet och för att ge möjlighet till kommersiella inslag. Tekniska Time-outer är obligatoriska vid FIVB-tävlingar och liknande.
Bollrullare Golvtkare	Detta är personal som har till uppgift att bibehålla flytet i spelet genom att rulla bollen till servaren mellan rallyn. Golvtkare är personal som har till uppgift att hålla golvet rent och torrt. De torkar golvet före matchen, mellan seten och, om det behövs, efter varje rally.
Rallypoäng	Detta är det poängräkningssystem som innebär att poäng vinnas efter varje vunnna boll.
Paus	Tiden mellan set. Sidbytet i 5:e (avgörande) set räknas inte som en paus.
Insättande av ny	Detta är handlingen när en Libero, som inte kan fortsätta eller blir permanent försatt

Libero	ur spel, låter sin funktion övergå till en annan spelare (förutom den ordinarie spelare som liberon byter med) som inte är på planen när insättandet ska göras.
Liberobyte	Detta är handlingen när en ordinarie spelare lämnar planen och en Libero tar dennes plats. Det här kan även inkludera när en Libero byter med den andre Liberon. Den ordinarie spelaren kan därefter byta med Liberon på planen. Det måste spelas en boll mellan byten som berör en Libero.
Störa spelet	Något man gör som skapar en fördel gentemot motståndarlaget eller något man gör som hindrar en motståndare att spela bollen.
Föremål utanför planen	Ett föremål eller en person utanför planen eller i närheten av det fria spelutrymmets begränsning som utgör ett hinder för bollen. Till exempel belysning i taket, domarstolen, TV-inspelningsutrustning, sekreterarbordet, stolpar. Antennerna räknas inte som främmande föremål eftersom de räknas som del av nätet.
Spelarbyte	Detta är handlingen när en ordinarie spelare lämnar planen och en annan ordinarie spelare tar dennes plats.